15 MAYIS 1980 PERŞEMBE 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

Demokratik kitle örgütleri ortak basın toplantısı düzenledi

"İşkencelere karşı bütün savcıları göreve çağırıyoruz"

- Ankara Tabib Odası, Çağdaş Hukukçular Derneği, Enerji-Der, TÜMAS, TÜMOD ve TMMOB'nin düzenlediği basın toplantısına çok sayıda işkence görmüş yurttaş da katıldı
- Ankara Tabib Odası Başkanı Nevzat Eren, "İşkence sorumluları insanlığın pençesinden kurtulamazlar" dedi
- Çelenk :Gözaltı başlangıcında ve özellikle ilk ifadede avukatın bulunması ve sanıkla görüşebilmesi yolunda hükümler getirilmelidir

ANKARA (DEMOKRAT)
İskenceler konusunda 6 kuruluş ortak basın toplantısı düzenledi. Ankara Tabib Odası Başkanı Nevzat Eren, işkence uygulamalarının insanlık için yüz karası olduğunu belirtirken, Halit Çelenk TCK'ya göre işkence yaparak adam öldürmenin cezasının idam olduğunu bildirerek, Türkiye'deki tüm Cumhuriyet Savcılarını göreve çağırdı.

Ankara Tabib Odası, Çağdaş Hukukçular Derneği, Enerji Der, TÜMAS, TMMOB, TÜMOD, dün ortak bir basın toplantısı düzenledi. Toplantıya, çok sayıda işkence görmüş yurttaş, işkence gören öğrenci velileri, Senatör Ahmet Yıldız, CHP'li Milletvekili Temel Ateş ODTÜ Öğrenci Velileri Derneği Başkanı Mehmet Emiralıoğlu, katıldılar.

(Devamı 7. Sayfada)

DEMOKRATCA

Demirel "çare" olamaz

CHP yöneticileri ve Ecevit şu sıralarda herhalde kendilerine en çok öfke duyulan ve tepki gösterilen insanların başında gelmektedir. İçlerinde çok sayıda CHP mensubunun da bulunduğu avukatların, öğrencilerin, öğretim görevlilerinin, hepsi de ilerici ve yurtsever kişiler olan değerli insanların birer birer, alçakça katledilmesi toplumun en geniş kesimlerini yaygın bir üzüntü, acı ve öfke dalgasının kaplamasına yolaçmaktadır. Ve bu öfke dalgası da doğal olarak bir zamanlar geniş emekçi kesimlerin özgürlük ve demokrasi umudunu kendinde toplayan CHP yöneticilerine ve Ecevit'e yönelmektedir.

Çünkü, CHP yöneticileri, Türkiye'de yaşanan olaylar karşısında izledikleri politikalarıyla tamamen etkisiz ve "çaresiz" bir konuma düşmektedirler. Yurdun çeşitli yerlerinde halkın sevgisini toplamış nice değerli insanlar pervasızca katledilmektedir. Gene hergün yurdun her yanında çoğu basına bile intikal etmeyen sayısız olaylar cereyan ediyor, iktidar tarafından açıkça desteklenen faşistler, halkı tam bir baskı altında tutmaya çalışıyorlar; haraç toplama, gözdağı verme, döğme, korkutma, dükkan ve ev basma, bombalama gibi her türlü faşist terör yöntemine başvuruyorlar....

Bütün bunların amaçları da artık herkes tarafından iyice bilinmektedir. Bütün saldırı ve baskılara maruz kalan insanlar eğer kendilerine arka çıkan bir güç bulamıyorsa, kendi başının çaresine bakmaya çalışmakta, bir kenara çekilerek sinmekte, hatta bazen başına bir bela gelmesini önlemek için faşistlerin baskı ve isteklerine boyun eğmektedir. Zaten faşistlerin istediği de bundan ibarettir. Böyle böyle, karşılarında etkili bir direnişin çıkmadığı yerleri yavaş yavaş hakimiyet altına almakta ve zamanla kendilerine karşı unsurları tümüyle etkisiz hale getirerek, bölgeyi kontrolleri altına geçirmektedirler.

x x x

İşte bütün bu gibi gelişmeler karşısında CHP yönetimi, hiç bir etkin–geçerli çözüm yolu getirememekte, Kayseri Milletvekili Sayın M. Yüceler'in de itiraf ettiği gibi "çaresiz kalmakta" dırlar. Öylesine "çaresiz" ki, kendi iktidarları döneminde (yani devletin güvenlik kuvvetleri kendi yönetimindeyken) dahi Erzurum ve Yozgat gibi il merkezlerinde seçim mitingini yapamamış, bir kasabadaki MHP yanlısı üç polis memurunu görevden alamamışlardır.

Ecevit, faşist saldırılar karşısında, her seferinde saldırıları nefretle kınadığını açıklarken, saldırıların CHP'yi "özgürlükçü demokrasiden koparamayacağını tekrarlamış"tır. Ve daima faşist saldırılara karşı aynı şekilde karşılık veren kesimlere şiddetle karşı çıkmıştır, hep.

İyi de, her gün faşist tehdit ve baskı ile dahası ölümle yüzyüze olan insanlar ne yapacaklardır? Her hafta kendilerinden makbuz karşılığı "haraç" istenen, vermeyince evi–dükkanı dinamitlenen, bazen sol görüşlü gazete okuduğu için, bazen CHP İl Yöneticisi olduğu için kurşun yağmuruna tutulan insanlar ne yapacaklardır? Faşistlere kölece boyun mu eğeceklerdir? Yoksa ölüm sırasının kendilerine gelmesini mi bekleyeceklerdir?

x x x

Bütün bu sorulara karşılık Ecevit ve CHP yönetimi tarafından hiç bir çözüm yolu getirilmemektedir. Sürekli Demirel suçlanmakta ve ondan "sağdan gelen terör eylemlerine de" karşı çıkması istenmekte, başka bir "çare" de gösterilmemektedir.

Eğer "çare" Demirel'e kaldıysa, işimiz gerçekten "Allah'a kalmış" demektir.

Bu yüzden, kitleler CHP yöneticilerinden hergün yaşadıkları faşist saldırı ve tehditler karşısında, yukardaki sorulara açık ve geçerli bir cevap istemektedirler .

MİHRİ BELLİ:TEP OLSUN OLMASIN, MÜCADELEMİZ SÜRECEKTİR

- "Partimizin kapatılması , sosyalizm yolunda bağımsızlık ve demokrasi mücadelemizin ne denli çetin olacağını da gösterdi."

HABERİ 7. SAYFADA

Reuter Ajansı Türkiye'de yüzde 131,9'luk enflasyon artışı olduğunu bildirirken.

ÖZAL,ENFLASYONUN SON ÜÇ AYDA DÜŞTÜĞÜNÜ ÖNE SÜRDÜ

- IMF yetkilileriyle yapılan görüşmelerde Stand-By anlaşması süresinin bir yada üç yıllık olacağı yolunda henüz bir açıklık olmadığı belirtildi.

HABERİ 7. SAYFADA

BORÇ ERTELEME TOPLANTISI TEKNİK DÜZEYDE YENİLENECEK

ANKARA (ANKA)
Türkiye'nin, kısa adı OECD olan ekonomik işbirliği ve kalkınma teşkilatı üyesi ülkelere olan devlet ve garantili ticari borçlarının ertelenmesiy-

(Devamı 7. Sayfada)

YOZGAT'TAKİ FAŞİST TERÖRLE İLGİLİ MECLİS ARAŞTIRMASI AÇILMASI İSTENDİ

ANKARA(DEMOKRAT)
Yozgat'taki faşist terörle ilgili olarak meclis araştırması açılması istendi.

CHP Milletvekilleri Veli Zeren, Mustafa Gazalcı, İsmail Hakkı Öztorun, Süleyman Genç, Mustafa Şentürk, Kemal Anadol, Ertuğrul Günay,

(Devamı 7 . Sayfada)

Faşistlere bomba veren emekli bir assubay hakkında soruşturma açıldı

ANKARA(DEMOKRAT)
Üzerinde bomba yakalanan ve "Boyacı Selahattin" adıyla tanınan bir faşistin bombayı emekli assubay Yaşar Kurtuluş'tan aldığını söylemesi üzerine sözkonusu emekli assubayın yakalanarak gözaltına alındığı bildirildi.

Aydınevler Çağdaş Sokakta bulunan Yeliz Pastahenesinde kullanmak isterken elinde bomba ile yakalanan "Boyacı Selahattin" adıyla tanınan faşist ifadesinde bombayı Aydınlıkevler Şehit Cemalettin Caddesi 23-1'de oturan emekli Assubay Yaşar Kurtuluş'tan aldığını söyledi. Bunun üzerine güvenlik kuvvet-

(Devamı 7. Sayfada)

Brüksel'de hazırlanan bir uluslararası rapora göre

Türkiye'de 6 ayda 46 bin kişi siyasal nedenlerle gözaltına alındı

- Dünya Sendikalar Federasyonu ile Uluslararası Demokratik Hukukçular Örgütü'nün ortaklaşa hazırladıkları raporda:"Türkiye'de açık bir faşist rejimden söz etmek erken olmakla birlikte, ülkenin tıpkı 1930'larda Hitler'in Almanya'da iktidara gelişini önceleyen günlere benzer bir dönem yaşadığı" ifade edildi

HABERİ 7. SAYFADA

DR.İSMAİL BEŞİKÇİ İÇİN ULUSLARARASI DAYANIŞMA KAMPANYASI AÇILDI

- İsveç Yazarlar Birliği ve İsveçli yazarlar gönderdikleri mesajda, Dr. İsmail Beşikçi'nin mahkumiyetini kınadıklarını, yazarı sonuna kadar destekleyeceklerini bildirdiler.

HABERİ 7 SAYFADA

TÖB-DER çalışanlarından Leyla Akbaş'ın mahkumiyet kararı bozuldu

Askeri Yargıtay TÖB-DER yöneticilerinin beraat kararını onayladı

- Askeri Yargıtay 3. Dairesi'nin kararında 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'na aykırı davranmaktan açılan kamu davasının sıkıyönetim mahkemelerinin görevleri dışında olduğu belirtildi.
- Kararda ayrıca, TÖB-DER tüzüğünün 3. ve 4. maddelerindeki amaçlarının sıkıyönetimin kaldırılmasını istemeyi de içereceği bildirildi.
- Sıkıyönetim komutanlarının 1402 sayılı yasanın yayınlarla ilgili C fıkrasındaki "Bulundurma yasağı" gibi bir yetkisi bulunmadığı görüşü kararda yer aldı.

HABERİ 7. SAYFADA

Askeri Yargıtay, TÖB -DER hakkındaki beraat kararını onayladı. TÖB -DER hakkında son olarak K. Maraş katliamı ile ilgili öğretmenlerin bir günlük boykotu üzerine dava açılmıştı. Birçok öğretmen sürülmüş çoğu hakkında da dava açılmıştı. Öğretmensiz kalan okullarda öğrenciler ve velileri çeşitli biçimlerde düzenledikleri eylemlerle öğretmenlerini geri istemişlerdi.

NATO Askeri Komite Başkanı General Gundersen:

"NATO HAREKET ALANI DIŞINDAKİ OLAYLARLA İLGİLENMEK ZORUNDA"

DIŞ HABERLER SERVİSİ
NATO Askeri Komite Başkanı Norveçli General Gündersen ittifakın kendi harekat dışındaki olaylarla ilgilenmesinin çok daha kesin zorunluluk haline geldiğini söyledi. Gündersen buna gerekçe olarak Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da kuvvet kullanmasını gösterdi.

Öte yandan NATO ülkelerinin Savunma ve Dışişleri Bakanları Amerika'nın, Avrupa'nın savunma konusundaki yükünü azaltarak gücünü Ortadoğu ve Güneybatı Asya'ya kaydırması konusunda görüş birliğine vardılar.

Bu arada Sovyetler Birliği' nin NATO'ya gönderdiği bir uyarı mesajı Brüksel'deki NATO yetkililerinin eline ulaştı. Dün toplanan Varsova

(Devamı 7. Sayfada)

Ziyaret sırasında Atasü, Danıştay'ın çalışan kitlelere yaptığı katkıları övdü.

ANKARA TEMSİLCİMİZ ERGİN ATASÜ DANIŞTAY BAŞKANI'NA BİR NEZAKET ZİYARETİNDE BULUNDU

HABERİ 7. SAYFADA

Sağmalcılar'dan kaçırılarak Murgul'a gönderilmişti

Sağ görüşlü Hacıoğlu çatışmada öldürüldü

- Mamak Ceza ve Tutukevinde mahkumların görüşe çıkmadığı öne sürüldü.
- Nazilli Cezaevinde mahkumların açlık grevi sürüyor.
- ODTÜ–ÖTK Yöneticilerinden 4'ü tahliye edildi.

HABERİ 5. SAYFADA

OKULLAR FAŞİSTLERDEN SONRA IRZ DÜŞMANLARI İLE DOLDURULUYOR

Öğretmenlik yaptığı köy okulundaki öğrencisini kaçırarak ırzına geçen evli bir çocuklu Yakup Kara adlı Ülkü-Bir üyesi öğretmen hakkında Sandıklı Ağır Ceza Mahkemesinin 1977 yılında verdiği kararın fotokopisi.

ÖĞRENCİSİNİN IRZINA GEÇEN ÜLKÜ-BİR'Lİ ÖĞRETMENE YENİDEN GÖREV VERİLDİ

HABERİ 7. SAYFADA

TRT REDAKSİYON ESKİ MÜDÜRÜ BİCAN MERKEZ HABERLER MÜDÜRLÜĞÜ'NE ATANDI

ANKARA (DEMOKRAT)
TRT eski Redaksiyon Müdürü Mehmet Bican'ın Merkez Haberler Müdürlüğüne atandığı bildirildi.

Atamanın Tayyar Şafak tarafından gerçekleştirildiği ve Mehmet Bican'ın önümüzdeki bir-iki gün içinde yeni görevine başlayacağı öğrenildi.

Bilindiği gibi eski Redaksiyon Müdürü Mehmet Bican bir süre önce kamuoyunda geniş yankılar uyandıran

(Devamı 7. Sayfada)

İNGİLTERE VE FRANSA'DA EYLEM GÜNÜ

Fransa'daki bir günlük genel grev tüm yaşamı durdurdu.

İngiliz işçileri genel grevde

- Fransa'da üç büyük işçi konfederasyonunun düzenlediği "Eylem Günü"'ne yüzbinlerce işçi katıldı.

HABERİ 7. SAYFADA

Genelkurmay Başkanı'nın Cumhurbaşkanı seçimine ilişkin sözleri üzerine

DEMİREL, "HİÇBİRŞEY SÖYLEMEM" DEDİ

ANKARA (DEMOKRAT)
Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in Cumhurbaşkanı seçimi konusundaki görüşleri parlamentoda grubu bulunan siyasi parti yöneticilerince değişik biçimlerde yorumlandı.

Başbakan Demirel dün partisinin ortak grup toplantısına girerken gazetecilerin konuya ilişkin sorularını yanıtsız bıraktı:

(Devamı 7. Sayfada)

TÜRKİYE ECZACILIK KONGRESİ SONA ERDİ

ANKARA(DEMOKRAT)
İstanbul, Ankara, İzmir Eczacı Odaları ve Kamu Eczacıları Derneği tarafından Ankara'da düzenlenen 1. Türkiye Eczacılık Odası Yönetim

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Her yiğidin bir yoğurt yiyişi, bir de ölüşü vardır. Bizim yiğitler de türlü biçimlerde yoğurt yerler ve ölürler. Benim gördüğüm en eski Türk ölüsü, aşağı yukarı 2100-2500 yıllık bir mumyaydı. (Bir S.S.C.B. arkeoloji kitabının İngilizce tercümesinde Altay Dağlarının "PAZYRYK" denen köşesinde bulunduğunu okumuştum. Sonradan, Leningrad'daki "HERMİTAGE" Müzesinde karşılaştık. Camdan özel bir bölmede korunuyordu. Atı ile birlikte). Ne ki, nasıl öldüğünü bilemeyeceğim. Ama, o günlerden bu yana, ikibinbeşyüz yıldır Türkler genellikle ecelleri gelince, kazaya uğrayınca, hastalanınca ya da selde, zelzelede, yangında, kuraklıkta, açlıkta, soğukta ve savaşta ölmüşlerdir. Bu arada 1. Murat (Hüdavendigar gibi) Kosova'da savaş alanında hançerlenerek, Ulubatlı Hasan gibi Bizans surlarına bayrak dikerken oklanıp, mızraklanarak, Yavuz Sultan Selim gibi Şir-i pençe çıkararak, Kanuni Sultan Süleyman gibi sefer dönüşü, Genç Osman ve III. Selim gibi boğdurularak, Turgut Reis gibi Malta adasının Sent Almo kalesi önünde başı parçalanarak, Sarıkamış'ta onbinlerle donarak, Çanakkale'de binler ve binlercesi bir çırpıda ateş altında yiterek, Kanal seferinde Süveyş'i yüzerek geçerken boğularak vb. ölen ölüm biçimlerini özellikle bildiğimiz – Türkler de vardır.

Doğaldır ki, tarihin derinliklerinden günümüze doğru yaklaştıkça, Türklerin nasıl öldükleri konusunda bilgimiz artmakta ve bu konuda daha geçerli, daha istatiksel ve daha bilimsel ayrıntılara inilebilmektedir.

Türkler nasıl ölürler

Öyle ki; biz Türkler, bu yeni taze bilgilerin ışığında, özetlersek:

Doğmadan, analarımızın döl yataklarından, düşer ölürüz.

Doğarken ölürüz.

Doğduktan sonra bir yaşına varmadan, ölürüz.

1-7 yaş arasında ishal, kızamık, difteri benzeri salgın hastalıklar ve kötü beslenmeden, bakımsızlıktan ölürüz.

Daha sonra, kuduz köpek ısırır, kuyuya düşer, mangala kapaklanır, haşlar su tenceresini devirir, ilaçlanmış meyva yer, tüp gazı patlatır, sele kapılır, zelzelede damımız çöker altında kalır, çığa yakalanır, derede boğulur ölürüz.

Ve kan davasında, toprak kavgasında, trafik kazalarında, kız kaçırmalarda, kaçakçılıkta mayın tarlasında ölmeye başlarız.

Derken; gösterilerde, seçim sandıkları başında çıkan kavgalarda, grevlerde ölürüz.

12 Mart'larda mutlaka ölürüz. Dağda, derede, darağacında.

Okulda, fakültede, yolda, otobüste, evimizde, afişlemede, duvarlara yazı yazmada, "Dur" emrini duymayınca, "Teslim Ol" çağrısına uymayınca, güvenlik güçlerine karşı çıkınca öldürülür yani ölürüz.

Karakollarda dayak yerken, Şubelerde ya da bilinmeyen yerlerde gözleri bağlı sorguya çekilirken ölüveririz. (Başımızı duvarlara vurarak, yanımızda ip tavanda çengel bulup kendimizi asarak, açık pencerelerden kat kat aşağılara atlayarak ve tüm bu işleri yaptığımızı resmi belgelerle saptamayı unutmayarak intihar ederek).

Arada olanak bulursak, otobüslerle uçurumlara uçarak, maden göçüklerinde grizu patlamalarında, öteki iş kazalarında yer alarak, bazan da hastalanarak, ölürüz.

Bütün bunlara bakıp, kahrolarak öldüğümüz de olur.

Televizyonda Demirel'i gözlemek, Cumhurbaşkanlığı seçimlerini izlemek, enflasyonla, işsizlikle, borçla boğuşmak, devlet dairelerinde muamele yürütmek, kırtasiyecilikle didişmek, kira derdi ile uğraşmak, bunca zulüm, devlet terörü, beceriksizlik, ikiyüzlülük, demagoji ile yüzyüze kalarak durup durup ölmek, ölüp ölüp dirilmek de var fazladan. Ama, böyleleri ölüm sayılmaz.

İş bu saydığımız, ve de saymadığımız yollarda ölmeyip geride kalan Türkler ise, elbetteki ecelleri ile ölürler. Ve badem gözlü olurlar. (Zira, bizde öyle ölülerin değeri dirilerden çoktur).

YARADANA SIĞINIP

"Garip bir lâtife"

Can YÜCEL

Cumhurbaşkanı seçimleri dolayısıyle, elimdeki kaynakları karıştırıyordum. "Belgelerle Türk Tarihi Dergisi"nin 1968 Kasımında çıkan 14. sayısında şimdiye kadar dikkat etmemiş olduğum acayip bir metin gözüme ilıştı. "Kitaplar, dergiler, yorumlar, açıklamalar" bölümünde "Garip bir lâtife" başlığı altında, Haluk V. Saltıkgil imzasıyla çevirisine yer verilen metin, gerçekten garip, acayıp bir nesne. 1968'de, Hutchinson Yayınevince yayınlanan "Double Diploma" (Çifte Diploma) adındaki bir yaşam öyküsünden alınma. Kitap, 1930'larda Britanya'nın Ankara Büyük Elçiliginde Katiplik yapmış olan ünlü, İngiliz Diplomat ve Bilgini, Sr Pierson Dixon'a dair. Yine onun anılarına ve kitaplığında bulunan belgelere dayanılarak, oğlu tarafından yazılmış.

Lafı uzatmadan önce şu metni aktarayım:

HATİME:

Dikson'un evrakı, dokuz ay sonra Türkiye'deki hadiseleri anlatan garip bir hikâyeyi - görünüşte, Loraine'den Halifax'a (5) bir telgrafı ihtiva etmektedir.

"10 Kasım 1938

Dün akşam İstanbul'a, Cumhurbaşkanı'nın yatağının başına çağırıldım. Haber geldiğinde, akşam yemeğinin ortasında bulunmakla beraber, tabii, davete hemen icabet ederek, gece trenine ancak yetişebildim.

Bu sabah Dolmabahçe Sarayına geldiğimde, Ekselânslarını, arkaları yastıkla desteklenmiş, yanlarında iki doktor ve iki hastabakıcı olduğu halde buldum. Her ne kadar ciğerleri ve böbreklerinin kendilerine hatırı sayılır bir huzursuzluk verdikleri belli idiyse de, umulabileceğinden çok daha zinde görünüyorlardı. Ben girince, Cumhurbaşkanı, doktorları ve hastabakıcıları, kuru bir şekilde, bir şeye ihtiyaçları olursa, zili çalacaklarını söyleyerek, savdılar.

Onlar çekildikten sonra, Ekselânsları, yavaş yavaş, fakat, dikkatle bana hitab ettiler. Beni hiç bir şekilde müşkil bir vaziyete düşürmek istememekle beraber, benden âcil bir ricaları bulunduğunu ve buna cevabımın açık olacağını ümid ettiklerini, beni bunun için çağırttıklarını söylediler. Şüphesiz, geçmişte kendileri ile yapmış olduğum bir çok görüşmeleri hatırlayacaktım. Bunun ise, sonuncu olması kuvvetle muhtemeldi. Kendileri, uzun ve maceralı bir meslek hayatı boyunca, bir çok dost edinmiş ve kaybetmiş, çok tavsiye dinlemiş, çoğuna da ehemmiyet vermemişlerdi. En fazla kıymet verdikleri, en sâbit ve insicamlı olduğu için, benim dostluğum ve tavsiyelerimdi. İşte bu sebepten, muhtelif vesilelerle, hassaten İskenderun İhtilâfında (6), sanki ben bir Türk Bakanı imişim gibi, serbestçe, benden fikir almışlardı. Cumhurbaşkanı olarak, vefatlarından evvel, bir halef tayin etmek imtiyazına sahiptiler. En samimi arzuları, arkalarından benim Cumhurbaşkanı olmamdı ve bu sebeple, benim bu teklifi nasıl karşılayacağımı bilmek istiyorlardı.

Bir kaç dakika sessizce duşündükten sonra, Ekselânslarına cevaben, hissiyatımı kifayetle ifade edebilecek kelime bulmaktan tamamile âciz kaldığımı söyledim. Hakikaten, o anda, içinde bulunduğum heyecanı, hayatımda başka hiç bir zaman hissettiğimi hatırlamıyorum. Teklifleri ile Ekselânsları sadece şahsen bana değil, Majesteleri'nin Türkiye'deki Mümessili sıfatı ile, tefsir ve gelişmesine sadıkane gayret sarfettiğim, Majesteleri'nin Hükümetinin dış politikasına da eşsiz bir cemile yapmış oluyorlardı. Ekselânsları takdir buyururlardı ki, ömrümün büyük bir kısmını, zannımca, tamamile ademi muvaffakiyetle değil, Majesteleri'nin Hükümeti hizmetinde geçirmiştim. Kendilerine, yazın İngiltere'de bulunduğum sırada, Siz Lord Cenapları'nın, bir kaç taltifkâr kelime ile, Majesteleri'nin Hükümetinin, Ekselânsları'nın memleketlerindeki siyasetini yürütme şektimi tasvib lutufkârlığında bulunduğunuzu hatırlattım. Önümde daha çok seneler, böyle hizmetlerin bulunduğunu ümid ediyordum. Ekselânsları benden açık bir cevap istemişlerdi, ben de bu cevabı kendilerine verecektim. En iyi vasıflarımın idari sahada bulunduklarından ciddi surette şüphe ediyordum. Türkiye Cumhuriyeti'nin bir Başkanı'nın mesuliyetleri ile, bir İngiliz Sefiri'ninkiler arasında çok büyük farklar bulunduğundan, kabiliyet ve tecrübelerimden en iyi şekilde, bu ikinci sıfatla, istifade edilebileceğini hissediyordum.

(Devamı 5. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

İtfaiyecilerin sorunları

Biz itfaiye emekçileri olarak ülkemizde yaşanan koşullardan ayrı tutulamayacağımızı bu şartlar altında sorunlarımızın çözümü için yetkilileri sürekli uyarmamıza rağmen çözülmesi gereken sorunların yanına bir o kadar sorunun daha eklendiği, bizler için yaşamın çok daha zor şartlar altına girdiği günlerde yaşıyoruz.

Ev kiralarının sürekli arttığı, tüketim maddelerine her gün zam geldiği hepimizce bilinmektedir.

Ülke genelindeki bu soruların yanına maaş, mesai ve iş riski ücretlerinin zamanında ödenmemesi, itfaiye için çıkan yemeklerin yenmeyecek duruma gelmesi, can güvenliğinin teknik olanaksızlıklardan giderek ortadan kalktığı, yatma koşullarının temizlikten uzak olduğu bizler tarafından bilinen gerçeklerdir.

Bütün bu şartlar altında ülke genelinde ve itfaiye özelinde çözülmesi gereken sorunlarımızı şöyle sıralayabiliriz.

1) Maaşlarımızın net 15.000.00 TL. olması

2) Emekliliğin, yıpranma gözönüne alınarak 20 sene olması, emekli priminin net 1.000.000.00 TL. olması

3) İş kazası neticesinde ölümlere 1.000.000.00 TL verilmesi ve emekli maaşı bağlanması. Yaralanmalara ise doktor raporuna göre en az 50.000. TL ödenmesi. Malulen emekli olanlara emekli işleminin kesintisiz uygulanması.

4) Can güvenliği için teknik olanaklara sahip kılınmamız

5) Maaş, mesai ve iş riskinin belediyece zamanında ödenmesi

6-- Yemeklerin yenecek bir şekilde çıkması

7-- Yatma sorununun temizliğe kavuşması

8—İtfaiye içi uygulamalarda çağ dışı baskı ve uygulamalara son verilmesi.

9) Halka hizmet götürebilmek için itfaiye kültür hizmetlerinin geliştirilmesi.

Ayrıca maaş, mesai ve iş riski ücretlerinin zamanında ödenmesi, yemeklerimizin düzelmesi, yatak temizliğinin halledilmesi ve geçmiş elbise ve ayakkabı haklarımızın verilmesi için mücadelemize devam edeceğiz.

Kamuoyuna duyurulur.

Yaşasın örgütlü mücadelemiz

İTFAİYE EMEKÇİLERİ

Gün günün

Gün sımsıkı,
Gün boğucu
Gün kaynayan kazan
Gün gebe olaylara,
Gün yapış, yapış yakamızda
Gün kan gibi ıslak, sıcak.

Gün günüm, günümüz olması gereken
Gün günleri kovalar yakan, kavuran ezen

Gün sevmediğim, sevemediğim.
Gün gülümsemelerden ırak
Gün gülmediğim değil
Gün gülemediğim, gülümseyemediğim.

Gün kandaşımın kanıyla al, al.
Gün kukla ellerinde zifir kara
Gün zehir zemberek gündelikçilere.
Gün geçmişten gelenler gibi.
Gün ezelden ebede
Gün bizlerin değil
Gün sömürenlerin
Gün ezenlerin.

Gün dövülüp ağlayamadığım
Gün suçlanıp savunamadığım
Gün hapishanem, hapsolduğum.
Gün halkıma
Gün haklarıma
Gün aklıma sahip çıkamadığım.

Gün sahte gülümsemem
Gün ince hastalığım
Gün günüm değil
Gün neşem değil
Gün kapkara kahrım.

Emin KABADAYI
HARBİYE – İSTANBUL

Balgat işçi bloklarında olanlar

Bizler Ankara Balgat işçi bloklarında oturan bir grup emekçiyiz. Buradaki bloklarda oturan herkes burayı işçi olması nedeniyle kazanmıştır. Burada oturmakta olan bütün işçiler (Hemen hemen hepsi) Türk-İş'e bağlı Türk-Harb İş Sendikasına kayıtlıdırlar. Bizim asıl derdimiz ise bu sendikayladır. Bu Harb-İş Sendikası buradaki yaklaşık 4500-5000 kişinin sırtından gecinmektedir. Örneğin biz emekçilerin buraya taşınmadan önce bize musluğu çevirir çevirmez sıcak suyun akacağını söylemişlerdi. Şimdi ise değil sıcak su, soğuğunu bile bulamıyoruz. Günde ancak 1-2 saat su verilmekte. Geçen sene gerektiği kadar ısıtmadığı halde yakıt paralarını arttırdı. Geçen sene çoğumuz battaniye ve yorganlarla oturduk. Çoğumuzun çoluk çocuğu hasta ve perişan oldu. Biz artık uyandık. Bunların devrimci sendika adı altındaki sömürülerine izin vermeyeceğiz.

Balgat İşçi Blokları
adına bir grup emekçi

Yurtlarda çocuğu olan analara, babalara emekçi halkımıza ve ilgililere...

Ankara Site Öğrenci Yurdu'ndan sesleniyoruz

Bizler binbir zorlukla yüksek öğrenim hakkı kazanıp, son derece zayıf maddi şartlar içinde okuyabildiğimiz için Kredi Yurtlar Kurumu'nun Atatürk Yurdu'nda kalan gençleriz.

Yıllar boyu faşist işgal altında olan ilerici ve yurtsever gençlerin barındırılmadığı, faşist cinayet şebekelerinin mesken tuttuğu, katliamların planlandığı ve hatta bu durumu bilen ve yurdu arattırıp birçok katilin ortaya çıkmasını sağlayan Yurtsever Savcı Doğan Öz'ün bile öldürüldüğü, Amerikan emperyalizminin ve yerli uşaklarının besleme köpeklerinin ve de "Başbuğ" Türkeş'in tosuncuklarının kaldığı Site Yurdu'na ilk olarak 1978-79 öğretim yılında girildi. Binbir güçlüklerle 1979-1980 öğretim yılında da yoksul emekçi halk çocuklarının barınabildiği bir yurt konumuna geldi.

İlerici demokrat yurttaşlarımızın rahat gezemediği faşist işgal altındaki Cebeci bölgesinde iyi bir konumu olan bu yurdu, bir zamanlar üs olarak kullanan faşistlerin burasını kaybetmesi kapitalist düzenin satılmış uşakları ve onları koruyanların işine gelmedi.

Faşistlerin törenine "Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın" diyerek boyun eğen, Cebeci'de rahatlıkla dolaşabileyim diyen yurt müdürü, faşistlerin tezgahladıkları oyunlardan sonra ilerici öğrencileri Mamak'a göndertti. Hatta yurttan attı. Disiplin Kurulu diye nitelendirilen kurulda yer alan kişilerin "yurdu gözetim altında bulundu-ran" bir eve -ki burada silahlı faşist militanlar kalmaktadır.- sık sık gidip geldiği öğrenciler tarafından da görülüp idareye bildirilmesine rağmen bunlar hakkında hiç bir işlem yapılmamıştır. Bu kişilerin "o" eve gidip gelmesi bizim tarafımızdan endişe ile izlenmektedir.

Yurtta, Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü idarecilerin değişmesi ile birlikte faşist saldırılar daha da yoğunlaştı. Yurda gidip gelişlerimizde otobüslerimiz birçok kez faşistler tarafından taşlandı.

7 Mayıs akşamı kafeteryada bir olay gelişti. Faşistlerin ve onların başında öğrencilikle yakından uzaktan bir ilişkisi olmayan bir faşistin başkanlığında kafeteryada oturan öğrencilere meşrubat şişesi ve çay bardakları ile saldırdılar. Saldırında beş arkadaşımız değişik yerlerinden yaralanarak hastaneye kaldırıldılar. Her zaman olduğu gibi saldırganlar serbest bırakılırken saldırıya uğrayanlardan beş arkadaşımız gözaltına alındı.

Bizler Anadolu'nun bağrından kopup gelen ve ezilen, sömürülen emekçi halkımız için mücadele ettiğimizden dolayı hakim sınıfların uşakları tarafından her yerde her zaman hırpalanan, hatta ev tutamadığımız, geçinemediğimizden dolayı yurtlarda kalan öğrenciler olarak, "Halkımızdan güç alarak, yanımızda her zaman emekçilerin var olduğunu" bilerek, yılmadan, usanmadan, mücadele edeceğimizi bir kez daha duyururuz.

ATATÜRK ÖĞRENCİ
YURDU ANTİ–FAŞİST
ÖĞRENCİLERİ
ANKARA

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

DÜŞÜNCE ALANI

Eczacının yabancılaşması

—1—

Işıl Boyacıgil
İzmir Eczacılar Odası Başkanı

"İnsan köleliğinin farkına vardığı ölçüde özgürdür" Spinoza.

Özgür insan, kişi olmuş insandır. Özgür toplum da, bireyleri kişisel olan toplum. Bu ne demektir ve nasıl sağlanacaktır. Özgürlük sorununa çözümleyici bir yaklaşımın düğüm noktası buradadır. Bu bizi çağımız insan felsefesinin ve çağdaş hümanizmin anahtar kavramı üzerinde düşünmeye yöneltecektir. Bu kavram "YABANCILAŞMA KAVRAMIDIR". Özgürlük ve yabancılaşma olgularını birbiriyle olan diyalektik ilişkileri içinde ele almak yirminci yüzyıl düşüncesinde insan ve değer sorunlarına ayağı yere basan pratikle temellendirilebilen çözüm olanakları önerebilmemizi sağlar.(1)

Yabancılaşma (Alienation, Anomie) kavramı.

Alienation sözcüğü, Türkçe'de yabancılaşma sözcüğü ile karşılanıyor. 14. yüzyıldan bu yana kullanılan bir sözcük. Elbette altı yüzyıl içinde anlamında önemli değişmeler olmuş. Eski kullanılışı daha çok dinsel anlamlı. Tanrı ile ilişkilerin kopması ya da koparılması anlamına geliyor. 15. yüzyılda ise herhangi bir şeyin iyeliğinin el değiştirmesi, özellikle hakların mülkün yada paranın birinden ötekine geçmesi, geçirilmesini anlatmak için kullanılmaya başlanıyor. Ama daha çok, anılan eylemdeki olumsuzluğu dile getiren bir kavram. Hukuk diliyle söylenirse "Haksız iktisabı" anlatan bir kavram olarak kullanılıyor.(2)

Bu günkü anlamıyla "yabancılaşma, etkili ve egemen dış etmenlerin (ekonomik, toplumsal yada kültürel) etkisiyle, kişinin insani bütünlüğünde bir bölünme hatta parçalanma meydana gelmesi demektir. İnsanın kendine ait değerlerden yani kendi öz değerlerinden kopması, insan olmanın olanaklarını kullanmakta yetersiz kalması, kendisinin yönetmesi gereken şeylerin kendisini yönetmesine boyun eğmesi bu parçalanmanın sonuçlarıdır. Yabancılaşmaya uğrayan kişi, şu ya da bu yöndeki üreticiliğinde, yaratıcılığında değerlendiriciliğinde, olanakları kendi dışındaki koşullarla kısıtlandırılmış kişidir. İnsanın emeğinin, insan düşüncesinin ve özetle her türlü insan etkinliğinin ürünleri dondurulup putlaştırıldığında, yaşamayan, soyut bir mutlak güç haline gelerek, insanı koşullandırmaya, parmağında oynatmaya başladığında o insanın sınıfı, dünya görüşü ne olursa olsun yabancılaşma tehlikesinin çanları çalmaya başlamış demektir" (3)

"İnsan kendi doğasını kendi yapar. Ama insan kendi doğasını bir nesnelleştirme süreciyle yapmaktadır. Bu süreç, emeğin tarihi, insanın dünyasını yaratarak kendini yarattığı emeğin tarihidir. Ancak sınıflı toplumda insan kendi yaptığı temel doğasından koparılmıştır. İş bölümü, özel mülkiyet her ikisine de kapital tarafından el konulmasını izleyerek, işçinin hem üretkenliğini, hem de kendi üretken eylemde bulunma duygusunu yitirmesine yolaçan kapitalist üretim tarzı insanın doğasından koparılmasındaki belirli etmenlerdir. Böylece insanın yaptığı dünya onun karşısına bir yabancı gibi, bir düşman gibi çıkmakta, insanın gücünü transfer ettiği, onun çok üstünde güç kullanmaktadır. Marx'a göre. (4)

Terimin bir öteki çağdaş anlamı ve yaygın kullanımı ruhbilim kökenli, bir kimsenin en derin özduyuları ve özgereksinimleriyle bağlantısını yitirmesi. (5) M.Seeman 1959 yılında yayınlanan bir yazısında, kavramın anlamını beş açıklama altında topluyordu.(6)

1 Erksizlik. İçerisinde yaşanılan toplumu etkilemede yetersizlik, ya da yetersizlik duygusu taşımak.

2 Anlamsızlık: Yönetme ve inanç yolları eksikliği duygusu

3 Normsuzluk: Benimsenmiş ereklere ulaşmakta yasal olmayan araçların gerektiği duygusu.

4 Yalıtım: Belirlenmiş normlara ve ereklere yabancılaşma

5 Özyabancılaşma :Gerçek doyum sağlayıcı eylemler bulmakta yetersizlik.

Görüldüğü gibi kapsamına çok geniş kavramları alan yabancılaşmanın türlü görünümleri vardır. Bunlardan "ekonomik yabancılaşma", "kültürel yabancılaşma", "ahlaki (moral) yabancılaşma" konumuzun bütünü için de yer alacaktır. Ancak konunun ekonomik yönünü incelerken eczacının ilaçla ilişkileri "meta fetişizmi" kavramı önde tutularak anlatılmaya çalışılmıştır.(x)

Ahlaki, Toplumsal Kültürel Yabancılaşma:

Bir mesleği seçmede ve tanımlamadaki yaklaşım o mesleğin "Toplumsal statüsüne" göre oluşmaktadır. Toplumsal statüyü sağlayan ögeler ise "moral" ve "ekonomik" değerler olarak ortaya çıkar.

Eczacı olma isteği daha eskilerde moral ögeyi önde tutmaktaydı.. Eczacı yüksek eğitimli, ama kolay ilişki kurulan, görülen, tanınan saygınlığı olan, mesleğinin sıhri değerini emeğinin ürünleri ile yansıtan, emeğinin ürünü olan ilacın ise 'kullanım değeri ,'değişim değerinden' çok önde gelen yani ilacının bedeli para ile ödendiğinde bile borclu kılınan bir kişidir

Türkiye'nin devletçi kapalı ekonomiyi terkederek dışa bağlı kapitalist modeli benimsemesine kadar "Moral" öge'nin önde geldiği söylenebilir. Kapitalist modelin seçimi ile birlikte "Ekonomik" öge'nin de giderek öne çıkmaya başladığı hatta hakim olduğu gözlenmektedir. Eczacı mal-mülk sahibi, tüketme ve yaşama standartı yüksek, özellikle küçük ölçekli yerleşim yerlerinde ekonomik durumun da yardımıyla saygınlığı olan kişi olarak toplumsal statü sahibidir.

Bu iki öge "Eczacı" olma talebini arttırıyor. Eczacılık Fakültesine giren genç kendisini oraya yönlendiren dürtülerin etkisi ile, toplumsal iş bölümü içinde kendisini yararlı kılacak gerek moral, gerekse de ekonomik motivasyonuna yanıt verecek bir eğitim beklentisi içine giriyor. Oysa eğitim adına verilen, toplumsal iş bölümü içinde eczacıyı tanımlamaktan çok uzak. Birbirinden kopuk, birbirini tamamlamıyan, ente grasyonu sağlanamamış dersler ve pratiklerle eğitim birtür "salonda et yarışı oyunu" yada "engelli koşuya" dönüşüyor. Öğrenci de bu engelleri oyunun kuralları içinde gerek ezberleyerek, gerekse hileler bularak aşmayı benimsiyor. Bunun doğal sonucu olarak da eğitime güvenini yitiriyor, soyutlanıyor. İnsan eliyle üretilmiş, düzenlenmiş eğitimin insanın karşısına ,düşman gibi çıkışı bir açmaza dönüşüyor. Bu açmaz ise yabancılaşma olarak isimlendiriliyor.

Yabancılaşma bu andan itibaren eczacının peşini bırakmıyacaktır. Bir yandan yaşadığı toplumun yapısından kaynaklanan yabancılaşmayı her kesle paylaşırken mesleğinin buna eklediği yabancılaşmaları da taşıyacaktır. Eğitim kurumunun sayılan özellikleri sonucu eczacı toplumsal iş bölümü içindeki görevini yerine getirmekten çok uzak, bu görevlere uyumu sağlanamamış, pahalı bir insan gücü olarak ortaya çıkıyor.

1950'lerden sonra benimsenen zaman zaman "tüketim toplumu" olarak da isimlendirilen, özde ileri kapitalist ülke insanı gibi yaşama ve tüketme alışkanlıklarına sahip olma eğilimini, Türk toplumunun insanın değer yargısı haline getirme çabası 1970'lerde gerçekleşmeye başlıyor. Bu dönemden sonra toplumdaki bireyleri yönlendiren ana öge, daha lüks tüketim malına sahip olmak ve tüketme şeklinde kendisini gösteriyor. Toplumsal gerçeği ve gereksinimleri dışlayan bu eğilim doğal olarak bireyci çıkış ve sorumsuzluklara kapı açıyor ve ona önayak oluyor.

(DEVAMI VAR)

(X) Bu çalışmada sözü edilen "yabancılaşmış eczacı" bu günkü Türk toplumunun bir bireyidir ve toplumdaki tüm bireylerin genel yabancılaşmasına ek olarak mesleğinin yarattığı bir yabancılaşma ile de karşı karşıyadır. Mesleğin akademik tanımı ile toplumsal-ekonomik tanımı arasında uzlaşması güç çelişkiler vardır. Yeniden tanımında ise yapılması gereğine inandığımız bir görev olarak bu çalışmayı gerçekleştirdik. Tanımların çelişkilerini aşmak amacı ile eczacıyı, onu bu gün tanımlayan görevıyle yani "Eczane eczacısı" olarak aldık. (I.B')

KAYNAKLAR

1- Altıok, F.,: Niçin Diyalektik, Çağdaş Yayınları. 1977, İstanbul
2- Keleş, R.,: Eski Ankara'da bir şehir tipolojisi. SBF Yayını No: 314 Ankara 1977
3—Altıok, F.,:a.g.e
4- Şenyapılı, Ö., :Kentleşen köylüler. Milliyet Yayınları. İstanbul. 1978
5—Şenyapılı, Ö.,:a.g.e.
6 Şenyapılı, Ö.,:a.g.e

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

15 MAYIS

1969 Tarsus boya fabrikasında Petrol-İş üyesi 250 işçi greve başladı.

1970 A.Ü.H.F'de Öğrenciler Site Yurdu'nun faşistler tarafından işgal edilmesini protesto amacıyla dersleri süresiz boykota başladılar.

1977 Kartal Eres boya fabrikası Türkiye Petrol ve Kimya işçileri sendikasına bağlı işçileri toplu iş sözleşmesinde anlaşma sağlanamadığı için greve başladılar.

1978 ERGÜN ATACA
Ankara Dikmen semtinde devrimci lise öğrencisi Ergün Ataca faşistler tarafından kurşunlanarak öldürüldü.

İran Devrim Konseyi ile özerklik görüşmeleri yapan Kürt Delegasyonunun Başkanı İzzettin Hüseyni:

"İran'da demokrasi olmadan Kürdistan için de demokrasi olamaz"

● "Kürt halkı sorunlara savaşla değil görüşmeler yoluyla çözüm bulmak istediğini birçok kereler açıklamıştır. Eğer hükümet provokasyonlar yapmasaydı, haklarımızı kabul etseydi barış çoktan sağlanırdı"

● "İran'ın her kesimindeki halkın esasında aynı istekleri benimsediğineve kardeşçe birleşebileceklerine inanıyoruz. Türkmenistan, Belucistan, Azerbeycan halkından insanlar neden birbirlerini vursunlar?"

SORU: Hemen hergün merkezi hükümetin (ve yandaşlarının) askeri güçleri ile Peşmergeler arasında Kürt kentlerinde ve köylerinde silahlı çatışmalar çıkıyor. Resmi açıklamalarda "silahlı Kürt saldırganların" ordu birliklerine ateş açtıkları, karışıklık çıkardıkları, ordunun da ateş açmak zorunda kaldığı ileri sürülüyor. Sizce bu çatışmaların nedeni ne? Saldıran taraf hangisi?

HÜSEYNİ: Son bir yılki çatışmaların gelişimi içinde Kürdistan'ın her yanında tahrikçi olan, hükümetin silahlı güçleri olmuştur. Son savaştaki yenilgilerinden sonra (Ağustos 1979 sonu ile Ekim ayı sonu arasındaki savaş sırasında Humeyni Kürtlere karşı "topyekün savaş" ilan etmişti) yeni bir hamle de daha bulunuyorlar. Bu amaçla çeşitli yöntemler uyguluyorlar. Örneğin, büyük toprak sahiplerine silah veriyorlar, bu yolla sözde "müslüman - peşmergeleri" silahlandırıyorlar. Bu amaçla Tahran'da kendilerine para verilen bu feodallerden çoğunu tanıyoruz (Kürdistan'dan sürülen feodallerin çoğu Tahran'a yerleşmişlerdir) Halil Han Meleki, Yakir Amini, Firuz Han, Dastgin ve Kdam Han Amini gibi Bunlar iyi insanlar değiller. Bunların çoğu eski rejimle VE SAVAK'la işbirliği yapan kişilerdir.

SORU Feodallere kim yardım ediyor, onlara silah ve para sağlıyor ve "Müslüman-Peşmergeleri" örgütlüyor?

HÜSEYNİ: Hükümet. Hükümete göre hasımlarımız müslümanmış, Peki biz neyiz? Biz Müslüman değil miyiz? Bu sözde müslümanlar örneğin Ghelatan köyünde birçok suçsuz insanı katletti. Bu "Müslüman-Peşmergeler" ve Paveh'deki Nosud Kamyaran ve başka yerlerdeki hükümet birlikleri -örneğin Batı Azarbeycan'da- KDP peşmergelerine, Komala devrimcilerine ve diğer örgütlere saldırdılar. Bu sadırıları düzenlemelerinin nedeni ne? Geçen yılın sonunda Beni Sadr'ın (İran takviminde yeni yıl 23 Mart tarihinde başlamaktadır) silahlı Kürt gruplarına gözyummayacaklarını söylediğini hatırlıyoruz. Beni Sadr silahlarımızı teslim etmezsek savaş açacaklarını söyledi. Ve ordu Kürdistan'a geri dönerek çatışmaları tahrik etti. İktidarlarını, otoritelerini yeniden kurmak için orduyu geri yolladılar. Onların tek amacı budur. Feodallerle işbirliğinin başarıya ulaşması halinde amaçlarına yaklaşacaklarını umuyorlar.

Hükümet peşin olarak hiçbir ödün vermeyeceğini, haklarımızı tanımayacağını belli ediyor. Yeniden silaha sarıldık, o zaman karşımıza orduyu çıkardılar. Yaptıkları açıklamalarda ordunun yalnızca manevra yapmak niyetinde olduğunu ileri sürüyorlar. Kürt halkı tekrar tekrar sorunlara savaşla değil görüşmeler yoluyla çözüm bulmak istediğini açıklamıştır. Kürt halkı savaştan hoşlanmıyor, savaş istemiyor. Ve Kürtler bunu daha önce de son sekiz ay içinde de kanıtlamışlardır. Eğer hükümet provokasyonlar yapmasaydı, haklarımızı kabul etseydi, barış olurdu.

Dış düşmana karşı savaş yürütmüyoruz - yabancı bir orduya karşı mücadele etmiyoruz. Neden görüşmeler yoluyla bir çözüm sağlamak mümkün olmasın?

Son dört ay içinde hükümet bize birkaç heyet gönderdi -Foruhar, Sabaghyan ve diğerlerinin başkanlığında. Ama onlar hiçbirşey söylemediler, birşey söylemek istemediler ya da sözlerinede duramadılar. Gene de Kürtler hala bir anlaşmayla çözüme ulaşılabileceğini ummaktadırlar.

SORU: Yanıtlarınızdan, Kürt sorunu denen şeyin bir ulusal ve kültürel sorun olduğu anlaşılıyor. Hükümet bir yandan sürekli mustazafin (yoksullar) tarafında olduğunu ileri sürüyor, öte yandan pratikte ise feodalleri destekliyor. Arada bir de feodallerin "kendi" topraklarını kendi istekleriyle devretmelerini yoksa daha sonra iş işten geçmiş olacağını açıklıyorlar. Kürdistan'daki bu kutsal olmayan ittifaka değişik dini ve dini olmayan örgütler, gerçek demokratik güçler karşı çıktılar. Bu güçlerin eylem birliği hangi biçimde ve ne ölçüde hayata geçti?

HÜSEYNİ: Batı Azarbeycan'ın iki bölgesinde (Margarvar ve Targavar) köylüler topraklarından bazan evlerinden de kovuldular. Onların hükümete yönelttikleri protestolar -her zaman olduğu gibi- başarısız kaldı. Başka bölgelerde (örneğin Divandere, Sanandaj, Sakız) benzer olaylar meydana geldi. Kürdistan'da sanayi hemen hiç bulunmadığı için, buralarda çok çiftçi yaşadığını biliyorsunuz. Hükümet, köylülere toprak vereceğini, toprak reformu yapacağını vaadetmiş, fakat gerçekte toprak ağalarına yardım etmiştir.

Bölgemizdeki ilerici güçlere dönelim. En önemli güçler Kürdistan Demokratik Partisi, Komala ve Halk Fedaileridir. Şeyh Hüseyni'nin bürosu bütün bu gruplar tarafından eşgüdüm merkezi olarak kabul edilmektedir) Bu gruplar "Kürt delegasyonu.' içinde birlikte çalıştılar.

Kürdistan'da bunun yanında Peykar ve Halkın Mücahitleri gibi daha küçük örgütler var. İdeolojik ayrılıkları olduğu halde bütün bu gruplar ellerinden geldiği kadar saldırganlara karşı yürütülen silahlı mücadeleye katılıyorlar.

Hükümet buralarda sadece gerici güçleri desteklemektedir. Ghelatan'da olduğu gibi katliamlara girişmektedir. Bunlar geçen yıl yazın Karna köyünde yapılan cinayetlerden çok daha hunharcadır. Ayetullah Humeyni'nin temsilcisi Mehdi Bahaduran bile Çamran gibi güçlü adamların (Savunma bakanı) böyle olaylara karıştığını itiraf etmek zorunda kalmıştır. Bunun için hükümetin elinin kanlı olduğunu söyleyebiliyoruz.

Buna karşılık radyo televizyon ve basının büyük bir bölümü, örneğin "Cumhuriye İslami" (İslam Cumhuriyeti Partisi'nin yayın organı) bunun hükümet ile özgürlüğü seven Kürtler arasında ki bir savaş değil sünnilerle şiiler arasındaki, Kürtlerle Azarbeycanlılar arasındaki bir kavga olduğunu ileri sürdü. Ama bu doğru değildir.

İran'ın her kesimindeki halkın esasında aynı istekleri benimsediğine ve kardeşçe birleşebileceklerine inanıyoruz. Türkmenistan, Belucistan, Azerbaycan halkından insanlar neden birbirlerini vursunlar? Biz kardeşiz ve onların bize yardımı gittikçe artmaktadır, karşılıklı dayanışma gelişmektedir.

Amacımız tüm İran'da gerçek bir demokrasi inşa etmek, ve sonra özerklik için beslediğimiz ortak düşünceleri gerçekleştirmek. İran'da gerçek bir demokrasi olmadan Kürdisdan için de gerçek bir demokrasi olamaz.

ÇARPIŞMALARDA ÇOCUKLAR DA ÖLÜYOR

İran yönetimi Irak'la olan anlaşmazlığı Kürdistan'da denetimi yeniden sağlamak amacıyla bahane olarak kullandı. Kürtlerin savunuyla yetinmesine karşın devrim muhafızlarının saldırıları yoğunlaştı. Sanandaj ve Sakız çevresindeki bombardıman sivil halktan da çok sayıda kişinin ölümüne yol açarken, çarpışmalar sırasında çocukların da öldüğü görüldü.

İran yönetimi ekonomik kuşatma uygularken

İran Kürdistanı'nda çatışmalar yoğunlaştı

● *Kürdistan'daki siyasi hareketler merkezi hükümete karşı bir saldırıya geçmek istemediklerini, ancak her türlü saldırıya karşı kendilerini savunacaklarını söylüyorlar*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Devrim Muhafızları, İran Kürdistanında saldırılarını son günlerde yoğunlaştırdı. Buna şimdilik topyekün bir savaş denemezse de, Sakız, Beneh, Sanandaj kentlerine sürekli saldırılar düzenleniyor. Öte yandan Mahabad kentinde de ekonomik bir kuşatma uygulanıyor. Devrim Muhafızları (Pasderanlar) bölgeye giden yolları denetliyorlar. Petrol ülkesinin bu kesiminde kamyonları, otomobilleri işletebilmek için benzin sıkıntısı çekiliyor. Ancak Kürdistan halkı, hem uzun süreli bir ekonomik ablukaya, hem de savaşa hazırlıklı.

Kürdistan'da Islam Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana en çok duyulan slogan "Demokratik İran'da özerk Kürdistan" Kürdistan Demokratik Parti lideri Abdülrahman Kasımlu, İran merkezi hükumetinin "özerklik isteminin bölücülük ve ayrılıkçılık anlamına gelmediğini" anlaması gerektiğini söylüyor.

Kürdistan'daki siyasi hareketler, merkezi hükümete karşı bir saldırıya geçmek istemediklerini; ancak her türlü saldırıya karşı kendilerini savunacaklarını söylüyorlar.

Mahabad kentinde şu anda Devrim Muhafızları sokaklarda devriye geziyor. Tepeden tırnağa silahlı peşmergelerin de Mahabad'da bulunmasına rağmen, Devrim Muhafızları saldırmadıkça silahlı çatışma çıkmıyor.

Öte yandan Sakız, Baneh ve Sanandaj kenti yakınlarında savaş sürüyor. Iran ordusu bu bölgeleri Fantom uçaklarıyla bombalıyor.

Saldırılara karşı Kürdistan'daki siyasi hareketler örgütlü ve hazırlıklı Silahları çoğunluğunu genellikle devrim sırasında eski Ordu'nun garnizonlarının ele geçirildiği sırada elde ettiler. Cephanenin bir bölümünü de, daha sonra Devrim Muhafızlarıyla yaptıkları çatışmalarda onlardan aldıkları silahlar oluşturuyor.

Kürdistan Demokrat Partisi geçenlerde yaptığı kongresinde 5 büyük komisyon kurulmasına karar verdi:

Bunların görevleri şunlar: Örgütlenme, propaganda, savunma, bütçe ve eğitim.

Kürdistan Demokrat Partisi'nin 7000 peşmergeden oluşan bir ordusu var. Bu ordu 620 kişilik birliklere, onlar da kendileri arasında 62 kişilik alt birliklere bölünmüş. Bundan başka Komala, Fedayin-i Halk örgütlerinin de kendi orduları var. Genellikle üç örgüt, aralarında askeri bir komuta birliği olmamasına karşın birlikte dövüşüyorlar.

Kürt hareketinin saldırıya geçmemesine rağmen, İran Devrim Muhafızlarının saldırıları oldukça yoğunlaşmış durumda. Özellikle Sanandaj ve Sakız kentlerinin çevresinde bombardımanlar sivil halkın ölümüne neden oluyor.

Kasımlu şöyle diyor:

"Kızıl Haç'ın ve diğer uluslararası kuruluşların, Kürdistan'da sürdürülen savaşın kurbanları olan altı milyon Kürt'ün kaderinden çok, Tahran'daki 50 Amerikalı rehinenin kaderini düşünmeleri bizim için çok üzücü"

Enver Sedat başkanlık sistemine yöneliyor

KAHİRE(REUTER)

Mısır Başbakanı Mustafa Halil görevinden istifa ettiğini açıkladı. Çeşitli kaynaklar, Başbakan Halil'in Enver Sedat'a kabine değişikliği olanağı sağlamak için istifa ettiğini ileri sürerken, çeşitli çevreler de yeni bir reform programı gereğince başbakanlığın Devlet Başkanı Sedat'a devredilebilmesi için Halil'ın başbakanlıktan ayrıldığını açıkladılar.

Halil'in başbakanlığı devretmek amacıyla istifa ettiğini ileri süren kaynaklar ayrıca istifadan sonra Sedat'ın önünde iki seçenek olduğunu iddia ettiler. İlk seçeneğin Sedat'ın başbakanlığı devralması şeklinde olduğunu belirten siyasi gözlemciler, bir başka yolun da Sedat'ın ABD yönetim sistemini taklit ederek başbakanlık makamını ortadan kaldırması olabileceğini savundular.

Başbakan Mustafa Halil'in, geçen 3 Haziran'da kurduğu 31 üyeli bakanlar kuruluyla yaptığı toplantı ertesinde başbakanlıktan ayrıldığını açıklaması üzerine, ülkede bir grup siyaset adamı, "Mısır'da bugün, göstermelik bir demokrasi bile yok" dediler.

Bağımsız milletvekili Mümtaz Nasır'ın önderliğinde olan ve içlerinde eski başbakan yardımcılarından Abdüllatif Bağdadi ile Kemal Hüseyin ve eski dışişleri bakanlarından Murat Galib'in de bulunduğu grup, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın yeni reform programını eleştirerek, düzenledikleri basın toplantısında bir bildiri okudular. Bildiride, "Mısır'da göstermelik bile olsa hiçbir demokrasi unsurunu içinde barındırmayan sistemin, dünyanın hiçbir ulkesinde benzeri yoktur" denildi.

Yeni reform programının ülkede köklü değişiklikleri öngördüğü, amaçlarından birinin de şeriat yönetimine geri dönmek olduğu bildirildi.

SALVADOR'LU FAŞİSTLER ABD BÜYÜKELÇİLİĞİNİ KUŞATTI

SAN SALVADOR(THA)

ABD'nin San Salvador'daki büyükelçilik binası Salvador'lu faşistler tarafından sarıldı. 300 kadar gösterici büyükelçiyi ve elçilikte görevli personeli çember içine aldı. Göstericilerin ABD Büyükelçisi Robert White'dan, El Salvador'da iktidarda bulunan askeri-cuntaya karşı darbe planlamakla suçlanan 14 kişinin serbest bırakılmasını talep ettikeri bildirildi.

Göstericilerin elçilik binasını üç araba ve ağaçtan barikatlarla kuşattıkları ve tek katlı elçilik binasına hiç kimsenin girip çıkmasına izin vermedikleri belirtildi. Elçilik yetkilileri, büyükelçinin göstericiler dağıtıldıktan sonra sıkı güvenlik önlemleri altında binadan çıkarılarak çevreden uzaklaştırıldığını açıkladılar. Açıklamada, ayrıca, büyükelçilik binasını kuşatan göstericilerin ABD'li deniz piyadeleri ve özel koruma polislerince etkisiz hale getirildikleri kaydedildi. Solvador'daki faşist güçlerin oluşturduğu Milliyetçi Cephenin sözcüsü olaylarda üç kişinin yaralandığını ileri sürdü.

EKONOMİ

Garantisiz ticari borçlarda, alacakların başkasına devrine olanak verilecek

● GETİRİLECEK DEVİR OLANAĞININ BORÇLARIN ALACAKLILARININ YURTDIŞINDAN YURT İÇİNE KAYMALARINI SAĞLAYABİLECEĞİ BİLDİRİLİYOR.

ANKARA(ANKA)

Türkiye'nin 1,25 milyar dolayındaki garantisiz ticari borçlarının ertelenmesiyle ilgili 25 ocak günlü kararda değişiklik yapılacağı ve "devir olanağının" tanınacağı bildiriliyor

Yaklaşık 20 bin dolayındaki firma ile yapılan 100 bin kadar işlemden kaynaklanan garantisiz ticari borçların ertelenmesiyle ilgili kararın iyileştirilmesi yönündeki çabalarda, genel ilkelerin belirlendiği öğrenildi. Ancak, borçların dağınık yapısı, teknik ayrıntıların belirlenmesinde gecikmelere neden olmakta.

Bilindiği gibi, Türkiye'nin 30 Haziran 1979 tarihine kadar yapmış olduğu mal mukabili ithalatla ilgili olan bu borçlar, büyük ölçüde döviz ödemeleri yurt dışında gayri resmi yollarla yapılarak gerçekleşmişti. Devir olanağının, özellikledöviz ödemeleri gayri resmi yollardan da olsa yapılmış bulunan borçların alacaklılarının, yurt içine kaymasına yol açabileceği düşünülüyor. Alacaklıları yurt içine kayan borçların biraraya getirilerek yatırıma dönüştürülmesi yolunda ise, bazı banker kuruluşların çalışmalar yaptığı bildiriliyor. Sözkonusu banker kuruluşlar alacaklı firmaları bir araya getirip "yatırım organizasyonuna" hazırlanıyorlar.

Garantisiz ticari borçların ertelenmesi kararında yapılacağı bildirilen bir başka önemli değişiklik ise, ödemelerin dövizle yapılacağı durumlarda yalnızca ABD dolarının esas alınacağı yolundaki hükümden geri dönülmesi olacak. Yapılacak değişiklikle, dövizle yapılacak ödemelerde, borcun doğduğu para cinsinden ödeme yapılabilecek.

Şirketler, devlet tahvillerini kendi işlerinde kullanabilecek

HABER MERKEZİ

Bankalar ve Sigorta şirketleri dışında kalan tüm anonim ve limited şirketlere, yıllık kârlarından ayrıldıkları yedek akçelerinin tamamını yatırmak zorunda bırakıldıkları devlet iç borçlanma tahvillerini teminat ya da rehin bırakma gibi, şirketlerin kendi işlerinde kullanma olanağı getirildi.

Resmi Gazete'de yayınlanan Maliye Bakanlığı tebliğine göre, bankalar ve sigorta şirketleri dışında kalan tüm anonim ve limited şirketlerin yıllık karlarından ayırdıkları yasal yedek akçelerinin tümünü devlet iç borçlanma tahvillerine yatırılması zorunluluğu devam ediyor. Ancak daha önce bu koşula uymayan şirket üst yöneticilerine uygulanan en az 50 bin liralık para cezası hükmü kaldırıldı.

Ayrıca, "devlet iç borçlanma tahvilleri, rehin edilemeyeceği gibi, mahiyet ve biçimi ne olursa olsun, hiç bir işlemde kullanılamaz" hükmü de 1980 yılı sonuna kadar ertelendi.

F.Alman iş adamları Türkiye'de madencilik alanında yatırım yapılmasını istiyorlar

BONN(ANKA-DPA)

Federal Almanya'da madencilik sektöründe faaliyet gösteren 30 kadar büyük firmanın temsilcisi, hükümete çağrıda bulunarak Federal Almanya ile Türkiye arasında madencilik alanındaki işbirliğinin derinşleştirilmesini istediler. "Federal Alman Madencilik Sanayii Birliği"ne üye 30 kadar kuruluşun temsilcileri, Türkiye'de halen ancak çok küçük bir bölümü işletilebilen geniş ve çeşitli maden kaynaklarının varlığına işaret ederek, bu alanda işbirliğinin, Türkiye'ye yapılan batı yardım paketinin bir bölümünü oluşturmasını istediler.

Birlik tarafından yapılan çağrıda, madencilik alanında Türkiye'de gerekli altyapı tesislerinin çalıştırılması için Federal Almanya'nın Türkiye'ye mali ve teknik yardımda bulunması gerektiği savunularak, kara ve demiryolları, enerji ve havuzlama tesisleri, enerji hatları gibi altyapı ögelerinin genellikle maden işletmelerine yapılandan çok daha büyük miktarlarda yatırım gerektirdiğinden, gelişmekte olan bir ülkenin kendi olanakları ile kolay kolay altından kalkamayacağı bir girişim olduğuna işaret edildi.

"Federal Alman Madencilik Sanayii Birliği" bu alanda Türkiye ile geliştirilecek işbirliğinin Federal Almanya'nın hammadde gereksinmelereni de karşılayacağını, bu bakımdan kendi ülkeleri içinde hayati önem taşıdığını belirtti.

GÖSTERGE

Bazı Konular

Arslan Başer KAFAOĞLU

Piyasada bazı malların ucuzladığına dair haberler var. Bu haberlerin bir iyice incelenmesi gerekir. Ucuzlayan şeyler aslında her gün halkın besinini, giyim kuşamını oluşturan mallar değil... işe gidip gelme giderleri de azalmıyor. Ekmek, çay ve dolmuş tarifeleri zamları geleli çok olmadı... Ama bazı malların fiyatları gerçekten düşmekte... Örneğin demir-çimento fiyatları düşuyor. Neden? Halk yiyeceğinden, giyeceğinden artırıp da ev (konut) isteminde bulunmuyor, ayrıca sanayi kuruluşları vergi ödeyemez duruma düşmüşken hem özel ve hem de kamusal yatırımlar duruyor da ondan. Ayrıca buzdolabı, çamaşır makinası, otomobil de geçici bazı ucuzlamalar olabilir. Ama bu ucuzlamalar halkın yararına değil zararınadır. Neden? Çünkü:

1)Yatırımlar, inşaat ve konut yapımının azalması özellikle mevsimlik iş bulma olanaklarını ve genel olarak da iş bulmanın düzeyce hacmini düşürecektir. Böyleceişsizlik, pahalılığın üstüne binecektir.

2)Otuzbeş, onbeş, yirmi milyonluklar dışında daire satışına olanak kalmamıştır. Böyle olunca konut üretimi, işçi, memur dar geliriyle dönük konut üretimi durmuştur. Pahalılık ve kira artışları bir daha sıkıştıracaktır orta ve dar gelirli sınıf ve tabakaları.

3)Dayanıklı tüketim malları üretimindek azalma ise hem yurttaş refahının azalışının ve hem de özellikle işsizliğin artışını beraberinde getirecektir.

Bu kısır döngü böylece sürecektir.

-II-

İngiliz işçileri, sendikalarından yakınırlar oldum olası. İşte bu sendikalar İngiliz tutucu hükümetinin Başbakanı Thatcher-ın tutumunu protesto amacıyla bir genel grev düzenlediler. 14 Mayıs günü için. Bu protestolar da ayrıca bir komedi oldu. Ingiliz işçi Partisi kendi kuruluşuyla organik bağı olan sendikalart Birliğinin (TUC) bu eyleminin kendisini siyasetten yıpratacağı endişesi içine düştü, ve bunu ayıpladı. Bazı tarafsız çevreler ise her kimse bunlar- sendikalar bu protestolarını seçim yaklaşınca yapmak istiyorlar diyorlarmış. Financial Times gazetesi böyle diyor. "Hem de o zamana kadar fiyatlar daha da yükseleceği ve işsizlik daha da artacağına göre" gösteriler daha da kapsamlı olurdu diyorlarmış.

İngiliz işçi sınıfının kapitalistlere satışının en büyük paydaşı olan TUC bu işi de galiba yüzüne, gözüne bulaştıracak. Şimdiden bir çok sendika bu işe "hayır" demiş durumda, birçok sendika işçisini "serbest bırakmış" Yani işi işçinin sırtına yıkıp oradan çekilmiş. Türkiye'yi, DİSK'i, CHP'yi anımsadınız değil mi? Sadece Ingiliz hükümeti değişik. Ne "yasaktır" "ne de asarım keserim" diye tehdit etti. Ne de sıkıyönetim ilan etti Yalnız ben bir şey daha anımsadım. Hani hep sorarlar "Sosyalist ülkelerde sendika var mı?" diye. Yanıtımız: "Kapitalist ulkelerde olmuş da işçi ne kazanmış?" Hele şu Isveç'deki olandan ve bizim anlı şanlı Hava-İş grevinden sonra.

-III-

Vergi ödemesi yavaş gidiyor. Bu yıl Mart ve Nisan aylarındaki gelir ve Kuruşlar vergisi tahsilatı geçen yılki artışın çok gerisinde kaldı. Şöyle söyleyelim ya da yazalım: 1978 Mart - 1979 Mart fiyat artışları yüzde 61 civarında... Gelir vergisi artışı yüzde 95 civarında. Yani gelir Vergisi artış yüzdesi toptan eşya fiyatları artış yüzdesinin 1.5 katı civarında. Oysa 1979 Mart - 1980 Mart fiyat artış oranı yüzde 133 ve Gelir Vergisi tahsilatı artışı yüzde 69. Yani artış hızı, fiyat artış hızının aşağı yukarı yarısı. Oysa fiyatlar kadar olmasa bile ücretler de arttı. Ve gelir vergisi tarifesinin artar

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Eskiler alıyorum

Turhan TEMUÇİN

Analar gününün pazarında, gazetelerde manşet, ölüm bilânçosunu veren manşet:
– Adana, Çorum, İstanbul ve Kars'ta beş kişi öldürüldü!

Bir gün öncenin, yani 10 Mayıs'ın bilânçosu ise şöyle:
– Üç şehirde dört öğretmen öldürüldü.
Ve her gün, her an ölüm ölüm ölüm...

Anarşiyi, terörü, cinayetleri önliyeceğiz diye yola çıkanlarprizi ters mi taktılar, ne yaptılarsa cinayetler bir hız kazandı ki, saymağa bile insanın gücü yetmiyor. Öldür ha öldür. Tükenmez öldürmeylen!

Onun içindir ki işte, öldürmeylen şu ülkenin insanları nasılsa bitmez diye kimsenin aldırdığı bile yok! Düne kadar cinayetleri diline dolayıp türkü yapanlar, şimdi sus pus olmuşlar gözleri kapalı seyrediyorlar Türkiye'yi.

İşkence görenler başlarında kukuletaları ile 18x24 pozlar veriyor gazetelerde. Durduğu için öldürülenler, durmadığı için öldürülenler, konuştuğu için, konuşmadığı için öldürülenler! Öldürülenler öldürülenler! Gençler, askerler, polisler, il başkanları, işsizler, işçiler, memurlar, doktorlar, hamallar, bebeler...

Bizyazmaktan artık utanır olduk, biz söylemekten arlanır olduk, yüzümüz kıpkırmızı, vicdanımız kapkara susuyoruz artık. Ama gerçek yüzü kızarması, gerçek utanması gerekenler ve gerçek vicdanları kara olanlarda hiç tıs yok...

Ve bu sıkıntı ile alıyorum elime 1954'lerin ünlü mizah dergisi "TEF"in yıllanmış cildini ve okuyorum.

TEF'in birinci sayfasında Haftanın Hatları başlıklı birköşe var. Geçen hafta içinde basındaki önemli olaylar, o sayfaya aktarılıyor. Bakıyorum, ilgi ile her sayının o sayfasına bakıyorum:

4 Eylül 1954 tarihli 5. sayıda Vatan Gazetesi'nden bir alıntı var. Bu alıntıda "TEF dergisi toplatıldı" yazıyor. Demek dergi, kitap toplatma hastalığı o zamanlarda da varmış. Kimbilir belki bu işin tohumu o zamandan atılmıştır!

7. sayıda "fiatların artması üzerine 2707 vatandaş mezarlarını ölmeden hazırladı" deniliyor. Demek fiat kazığı da o günlerde başlamış!

12. sayıda Cumhuriyet'ten alınmış bir karitür. Ruh çağıran dört politikacı masa başına oturmuş ve sesleniyorlar "Ey döviz geldinse"... Resim altı yazısı ise "Ankara'ya gelecek Alman Ticaret heyeti ile müzakereler yapılacak". Demek ki daha 1950'lerde biz Almanya'nın kucağına oturmuşuz da onun için halâ Alman heyetleri gelecek diye kucaktan kalkamayıp bekler dururuz.

Ve 14. sayıda zamanın valisi F.Kerim Gökay'ın radyoda yaptığı bir konuşma ele alınmış. Gökay "Az şeker yiyeceksiniz, vatandaş peynir yerine zeytin yesin, etin ucuz zamanında kavurma yaparak ambarlarını doldursun. İşte demokrasinin fazileti budur" diyor.

Vay anam be! 1980'in Maliye Bakanı'nın şu sözlerine de bir bakınız: Yemenizden, içmenizden, giyiminizden, gezmenizden mümkün olduğunca kısıntı yapın!

Demek ki 1950'lerin nurlu ufuklar edebiyatının ekonomik politikası ile 1980'lerin Böyyük Türkiye ekonomisinin ana hatları aynı!

27 Kasım 1954'de "Emniyet tabutluğunda bir vatandaşın ölesiye dövüldüğü" yazılmakta. Gördünüz ya! Aynı alışkanlık biraz daha ileri teknikle gündemde. Yalnız şimdilerde ölesiye değil, ölene kadar dövülmek var.

24. sayı: Mac Carty gene sahnede diyor. Sahneye çıkış o çıkış! Şu kerhen destekli iktidar döneminde ise Mac Carty'ler yatak odamızda, kapımızda, işimizde, televizyon ekranında, mektuplarımızın içinde, cebimizde...

Devrimlerin ipe çekildiğini sergileyen bir karikatürün alt yazısı ise şöyle: İlim Yayma Cemiyeti'nin kongresinde bir hatip "Bu memleketi imamlar ve hatipleryükseltecektir" dedi! Gördünüz mü o dönemdeki kadayıfçıları! Mümtaz evlâtları Erbakan'ı günümüze nasıl hazırlamışlar!

Zayıflama rekoru diyor bir karikatür de. CHP'yi ip gibi ipince bir adam şeklinde göstermiş o dönemde. 1980'lerde nasıl? İyice teverrüm oldu anlaşılan! Ve bir sonraki sayıda da "CHP partiler arası işbirliğine taraftar" deniliyor! Taraftarlık halâ devam eder gelir! Taraftar ola ola CHP taraftarlardan oldu da haberi yok.

"Tarihi eşyalar mecliste" deniliyor 30 uncu sayıda. Meclis sıralarında oturan ve üzerlerine "Sükut" yazılmış paketler. Bugünün susan muhalefeti anlaşılan tarihi eşyalık değer kazanmak istiyor.

2 Nisan 1955'de CezaUsulKanununaiki tutuklama nedeni ekleneceği, devrimleri üfleyen bir yobaz ve şeker yokluğu çizilmiş.

Üç balık. Önde zam adlı. Arkada memur adlı balık zammı yutuyor. Onun ardındaki pahalılık balığı da memuru. Bre anasını Ferruh Doğan'a, 1955'den 1980'i görmüş.

İktisadi durum hakkında rapor. Hazırlayan Max W.Thornburg. Eloğlu el işte! İktisadi durumumuzu hazırlamış. Şimdilerdeki gibi.

Pahalılık mitingi yapılmış. Altın ve dolar fiatları inip çıkıyormuş. Hükümetin dağıttığı topraklarda köylü gene yarıcılık ediyormuş, toprak ondan traktör ağadanmış!

(Devamı 7. Sayfada)

Emlak Kredi Bankası'nın Telsizler toplu konut inşaatı çalışanlarının yevmiyeleri en az 500 lira oldu

Mevsimlik işçiler direnerek isteklerini kabul ettirdiler

"Sendikamız yok, aldığımız ücret az. Toplandık isteklerimizi birlikte tespit ettik, bunları işverene sunduk kabul etmedi. Direnişimizi sendikalı ve sürekli işçi arkadaşlarımız da destekledi"

İşçiler: "Artık gücümüzün farkındayız bundan sonra haklarımızı nasıl alacağımızı biliyoruz."

ANKARA (DEMOKRAT)

Emlâk Kredi Bankası'nın Telsizler'deki toplu konut inşaatında çalışan ve günlük ücretlerinin az olduğunu işverene bildiren mevsimlik işçiler yaptıkları 3 günlük direniş sonunda tüm istemlerini işverene kabul ettirdiler.

Direnişle ilgili olarak görüştüğümüz işçi temsilcisi Haydar Atlı "Ben iki senedir burada çalışıyorum, geçici işçi olduğumuz için ben ve benim gibi arkadaşlar sendikaya üye olamadık. Sendikamız yok, aldığımız ücret az. Bu nedenle direniş yaptık. Bir gün toplandık, isteklerimizi arkadaşlarla birlikte tesbit ettik, sonra bunları işverene sunduk ama işveren kabul etmedi. Biz de bunun üzerine direnişe geçtik. Direnişimizi burada çalışan sendikalı ve devamlı işçi arkadaşlar da desteklediler. Direnişimizin 3. günü, yani 8 Mayıs günü işveren temsilcisi gelerek bizlerle görüştü, tüm isteklerimiz kabul edilmedikçe işbaşı yapmayacağımızı kendisine bildirdik Görüşmeden sonra temsilci isteklerimizi kabul ettiğini bildirince işbaşı yaptık" diye anlattı direnişe nasıl ve neden çıktıklarını.

Daha sonra işçiler aldıkları hakların aslında yeterli olmadığını da vurgulayarak "Biz artık gücümüzün farkındayız, bundan sonra haklarımızı gerektiğinde nasıl alacağımızı biliyoruz ve eğer verilmezse alıncaya kadar da mücadelemizi sürdüreceğiz" dediler.

Mevsimlik inşaat işçilerinin direniş sonucu işverene kabul ettirdikleri talepleri şöyle:

1- Usta yevmiyesi en az 750.- en çok 1000.-
2- İşçi yevmiyesi en az 500.-
3- Ücretler 30-35 günde bir ödenecek
4- İşveren hesap ödemediği takdirde işçiler direniş yapacak ve direniş süresince yevmiyeleri ödenecek
5- İşveren kimseyi keyfi olarak işten atamayacak, çıkartmak istediği işçiye 15 gün önceden haber verip 15 günlük ücretini ödeyecek.

TÜM-DER MERSİN ŞUBESİ SEÇİMLERİNİ DEVRİMCİ MEMURLAR KAZANDI

MERSİN (DEMOKRAT)

Tüm-Der Mersin Şubesi Genel Kurulu 11 Mayıs günü yapıldı. Seçimleri devrimci memurlar listesi kazandı.

Genel Kurul devrim şehitlerine saygı duruşuyla başladı. Daha sonra çalışma raporu okundu ve mali rapor aklandı.

Genel Kurul'da gruplar adına konuşmalarda, Demirel hükümetinin uygulamaları eleştirilerek, sürgün, kıyım, faşist baskı ve katliamlar protesto edilerek, baskılar karşısında tüm devrimcilerin birlikte hareket etmeleri gerektiği belirtildi.

Daha sonra seçimlere geçildi. Toplam 119 kişinin katıldığı seçimlerde ilerici demokrat memurlar listesi 17, devrimci demokratik birlik listesi 29 oy aldı. Seçimi kazanan devrimci memurlar listesi ise 70 oy alarak ikinci kez yönetime geldi.

Yeni seçilen yönetim kurulunda yer alanlar şunlar:

Serpil Kurhan, Orhan Gönül, Hüseyin Koçak, Ahmet Kılıç, Veli Şahin, Doğan Durdu, Mahmut Özgün.

KİMİNE YIKIM, KİMİNE AF...

● "Milyonların anayasal hakları devletçe gözardı edilirken, 'on katlı' kaçak inşa edenler devletin kanatlarında korunmaktadır"

TMMOB Şehir Planlama Mimar ve Mühendisleri Odası

"İmar affı büyük sermaye çevrelerinin yağmalarını meşrulaştıracak"

ANKARA (DEMOKRAT)

TMMOB Şehir Planlama Mimar ve Mühendisleri Odası, İmar ve İskan Bakanı Turgut Toker'in "İmar affına" ilişkin demecini yanıtladı. Bu konuda yapılan açıklamada "Devlet adına büyük sermaye çevreleri, inşaat sirketleri ve hisseli tapu aldatmacası ile halkı dolandıranlar himaye edilecek, kazanç ve yağmalar meşrulaştırılacaktır." denildi.

TMMOB Şehir Planlama Mimar ve Mühendisleri Odası'nca dün yapılan yazılı açıklamada, Anayasa ve bağlı yasaları çürütmek ve denetlemekle görevli hükümet ile kamu kuruluşlarının çıkar çevreleri doğrultusunda hareket ederek, bu yasaları çiğnedikleri belirtildi.

Bakanın yaptığı açıklama ile devletin planlarının zaman aldığını bu nedenle kaçak inşaat olgusuna yasal kılıf giydirmeyi amaçladığını söylemek istediği vurgulanan açıklamada, özetle şöyle denildi:

"Oysa yaşayan plan, yapılan ve bakanlıkça onanlı binlerce imar planını hiçe sayarak kaçak inşaatı teşvik etmek değil, yüzbinlerce yoksul kentli insanı sağlıklı düzenli yaşam çevresine kavuşturmak ve planlamayı halk yararına gerçekleştirmektir.

Bugün ülkemizde özellikle büyük kentlerde geniş halk kesimleri, insan yaşamına uygun olmayan çevrelerde ve konutlarda barınmakta ve milyonların bu Anayasal hakları devletçe gözardı edilirken kentlerin içinde ve çevresinde "on katlı" kaçak inşa edenler devletin kanatlarında korunmak istenmektedir. Amaç açıktır. Devlet adına büyük sermaye çevreleri, inşaat sirketleri ve hisseli tapu aldatmacası ile halkı dolandıranlar himaye edilecek, kazanç ve yağmalar meşrulaştırılacaktır. İmar uygulamasında doğrudan sorumlu kamu yönetimleri olan belediyeler, bugüne kadar tüm yerel ve politik baskılara karşın plansız, sağlıksız ve fenni şartlara uymayan kaçak inşaatlara ruhsat vermemekte direnmişlerdir. Ancak merkezi hükümetin bu kararı ile bunları meşrulaştırmak zorunda bırakılmakta ve gerek belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan kırsal alanı, gerekse kıyıları yağmalayan spekülatörlere hizmet götürmekle yükümlü kılınmaktadırlar. Ne var ki bu af çerçevesine "yasak" olduğu gerekçesiyle 775 sayılı kanun yasasına giren ruhsatsız gecekonduları almayan Sayın Bakan bu kararı ile kime hizmet ettiğini açıkça ortaya koymaktadır."

TRAFİK HASTANESİ BAŞHEKİMİNİN BİR HEMŞİRE VE HİZMETLİYİ DÖVDÜĞÜ ÖNE SÜRÜLDÜ

ANKARA (DEMOKRAT)

Başhekimliği sırasında hemşire ve personel dövmekle ün salan Sağlık Bakanı Münif İslamoğlu'nu örnek alan Trafik Hastanesi Başhekimi Haluk Berkol'un da hemşire, personel ve hasta refakatçılarını dövdüğü öne sürüldü.

Görgü tanıkları, önceki gece saat 9 sıralarında alkollü olarak hastaneye gelen Başhekim Haluk Berkol'un o sırada yemek yemekte olan Hemşire Mine Güven ile personel Yüksel Kaya'ya küfürler ederek saldırdığını, hemşireyi tokatladıktan sonra hızını alamayarak yemek tenceresini Yüksel Kaya'nın başına vurarak yaralanmasına neden olduğunu söylediler.

Daha sonra Başhekim Haluk Berkol'un 5. servise çıkarak Mürvet Kaftan isimli bir hastanın refakatçısını da dövdüğü belirtildi.

Berkol'un kafasından yaraladığı müstahdem Yüksel Kaya'nın Ankara Cumhuriyet Savcılığı'na başvurduğu, bu arada olayı protesto eden hemşirelerin ise öğle yemeği yemeyerek boykot yaptıkları öğrenildi.

Topraktan ateşten ve denizden
doğanların
en mükemmeli doğacak bizden...
... ve insanlar ellerini
korkmadan
düşünmeden
birbirinin ellerine bırakarak
yıldızlara bakarak:
– "Yaşamak ne güzel şey!"
diyecekler;
bir insan gözü gibi derin
bir salkım üzüm gibi serin
bir ferah bir rahat
bir işitilmemiş şarkı söyleyecekler...

ANKARA'NIN GECEKONDULARINDAN

Çoraklık mahallesi halkı anlatıyor...

"BİR OĞLUMU ALDILAR, 5 GECE İŞKENCE ETMİŞLER, HEP ELEKTRİĞE VERMİŞLER, SUÇSUZ YERE... BİR OĞLUM DAHA VAR, AMA YOL BULAMIY Kİ OKULUNA GİDE. TRENE İNE KOYMİYLER OTOBOSA GİDE KOYMİYLER... GEÇEN DÖVMÜŞLER KAN İÇİNDE GELDİ YAVRUM..."

"ÜREĞİL'DE TRENDEN İNDİK Mİ YOLUMUZU KESİYORLAR, KADIN ÇOCUK DEMEDEN SALDIRIYORLAR. DÖVÜLMEDİĞİMİZ GÜN YOK, AMA SALDIRILAR KARŞISINDA KESİNLİKLE MÜCADELE EDECEĞİZ..."

"Önce evimi kurşunladılar, sonra da beni vurdular, ayağımdan yaralandım..."

1

Ankara'nın üç gecekondu mahallesini ziyaret ettik... Onların seslerini duyurmak, sorunlarını dile getirmek amacımız. Önce Üreğil'in arkasında bulunan Çoraklık mahallesi, daha sonra Esertepe Yayla mahallesi, en son olarak da Altındağ Plevne mahallesi sakinlerine konuk olduk.

Tüm mahalle halkının ortak bir sorunu var. Bunu da şöyle dile getiriyorlar: "Gecekonduda oturmak suç mu?", "Meram biz ayrımıysak, yoğsa urum dölümüyük, yoğsa urusyamıyık?.." Sonrak Çoraklık'tan Leyla ana, "Bir oğlumu aldılar. Beş gece işkence etmişler, hep elektriğe vermişler yavrumu suçsuz yere... Bir oğlum daha var, ama yol buyamıy ki okula gide, trene ine koymiyler, otobosa gide koymiyler... Geçen dövmüşler kan içinde geldi yavrum..." diyordu.

Bir adı da Sivaslılar mahallesi Çoraklık'ın... Evet adı üstünde mahallede Sivaslılar yaşıyor, ancak Kars'tan gelenler de var.

Puslu, karanlık bir öğleden sonra gittik Çoraklık mahallesine... Tatil günü olmasına karşın iğreti, daracık sokaklarda bilye oynayan, top peşinde koşan çocuklar yoktu, ürkütücü bir sessizlik içindeydi Sivaslılar mahallesi... Vızır, vızır ekip arabaları dolaşıyordu çünkü... Küçücük bir gecekonduya girdik rastgele... Kaygılı yüzler, sorular soran gözler karşıladı gözlerimizi... Kuşkularının nedenlerini açıkladılar, "Cumartesi, pazar olanda mahallede faşistler saldırıp, buldukları birini ya da bir evi kurşunluyorlar..." Sonra haber saldılar, gazeteciler geldi, mahalleli bize varsın diye... Hemen ardından da eklediler, erlerimizin isimlerini aman ha sakın yazmayasınız...

"GENÇLERİMİZ İŞE GİDEMİYORLAR, ÇOCUKLARIMIZI OKULA SALAMIYORUZ"

İsminin verilmesini istemeyen 47 yaşında 7 çocuk babası bir Çoraklık sakini ilk sözü aldı. "Gençlerimiz işe gidemiyorlar, çocuklarımızı ise okula salamıyoruz... Hepsi boşta dolanıyorlar. Her gün ölümle karşı karşıya çocuklarımız... İki tane kahve var burada. Biri DDY'nin kahvesi, bir de onun yanında kahve var. Aşağıda PTT Binasında da yığınak yapıyor faşistler. Akşamdan trenden indik mi önümüze çıkıyorlar, böööle adam arıyorlar, üçümüzün beşimizin dövülmediği hiç bir gün yok. Biz burdan inip, çıkmak için çok zaman işimize gidemiyoruz. Üreğil, Topkaya istasyonlarına hiç inemiyoruz. Üreğil'de trenden indik mi yolumuzu kesiyorlar, kadın çocuk demeden saldırıyorlar. Dövülmediğimiz gün yok, ama bu saldırılar karşısında kesinlikle mücadele edeceğiz, ediyoruz da. Mücadeleden döneceğimiz kimsenin aklına gelmesin..."

Trenle işlerine gidip gelemeyen Çoraklık halkı mahallelerine ya otobüs verilmesini, ya da Tepecik otobüsünün mahallelerine kadar inmesini bunun için de yarım kalan yol yapım çalışmalarının bir an evvel bitirilmesini istiyor... "Belediye Başkanlığı'na, Ankara Valiliği'ne defalarca başvurduk, tez elden yolumuzu yapın diye.. Ama kulaklar tıkandı, gözler görmez oldu, Çoraklık sakinleri valiliğe, belediyeye başvurduklarında... Kızılay'ın bulvarlarına, kaldırımlarına asfaltlama çalışmaları yaptıranlar, Çoraklık ve daha nicelerine çok görmüşler bir yol açmayı, onların faşist saldırılara, kurşunlara hedef olduklarını bile bile...

"BENİM HÜKÜMETE HİÇ Mİ HİÇ GÜVENİM YOKTUR..."

"Benim Hükümete hiç mi hiç güvenim yoktur... Bugün gidelim karakola faşistlerden birini şikayet edelim, ya azarlanırsın ya da atarlar nezarete..." diye başladı söze Zehra bacı. Daha sonra şunları anlattı: "devamlı baskı buradadır. Gece rahat uyuyamıyoruz, her gece basacaklar, tutacaklar götürecekler diye... Ortada hiç bir suç yok ama gözlerine şöyle bir kestirdiler mi buyurun gideceğiz diyorlar. Karakola da gittik mi yapmadığımız suçu üzerimize yıkmaya çalışıyorlar."

Zehra bacının 4 yaşında Erdal isminde bir oğlu var. Ona bile saldırmış faşistler, sol gözünün önüne taşla vurmuşlar, sen de büyüyünce komünist olursun diye.

Leyla ana, "hiç bir suçu yoğudu oğlumun, saz çalar türkü söylerdi, herkesler onu tanırdı" dedi oğlu Ali Kocaoğlu için... "31 Mart günü, biri göstermiş polise... Polis de almış karakola oradan da şubeye... 5 gece işkenceye yatırmışlar. Hem elektrik veriylermiş hem de (...)evi sen kurşunladın öyle mi diyesiymiş polisler Ali'ye... Her bir yanından elektrik vermişler yavrumun. Bunları bana bir arkadaşı anlattı, ben şubeye vardımda dudaklarında kanlar kurumuştu, her bir yanı şiş içindeydi Ali'min. 'yavrum sana ne ettiler böyle' didiğimde, 'ana bana çok işkence ettiler heç sorma' dediydi de başka laf etmediydi..."

Bir oğlu daha varmış Leyla ananın ama o da okuluna gidemiyormuş tıpkı diğer mahalleli gibi, işyerlerine gidemeyen erler gibi. Neler mi dedi Leyla Kocaoğlu şunları söyledi: "Bir oğlum okula gidiy... Ama yol bulamıy ki gide, trene ine koymiyler, otobosa gide koymiyler. Burada senin yolun yoktur diye, yolunu kesiyler... Geçen trende dövmüşler, kan içinde geldi yavrum..."

"POLİSE BİR AVUÇ DOLUSU KURŞUN ÇEKİRDEĞİ GÖSTERDİĞİMDE BUNLAR NE İŞE YARAR DİYOR..."

Can güvenliği açısından isminin açıklanmasını sakıncalı bulan orta yaşlı bir mahalleli de şunları anlattı: "Benim ev faşistlerle tam sınır sınıra kafamızı bile çıkaramıyoruz, kapıdan, pencereden dışarı... Evimizi kurşunladılar, polis ebir avuç kurşun çekirdeği gösterdiğimde 'bırak sen de bunlar ne işe yarar' dedi. Beni vurdular bir kez de, ayağımdan yaralandım. Sonra ben hastanede yatarken bir hiç yüzünden ailem 3 ay hapis yattı, mahalleli baktı çocuklara... Daha bugüne kadar hiç ifadem alınmadı, 4 tane dilekçeyi o zaman Ecevit'e yazdım, bir o kadar da Adalet Bakanı ve Sıkıyönetim Komutanı'na gönderdim. Hiç bir cevap alamadım, hâlâ evde yatıyorum, ne soran var, ne de dilekçelerime cevap veren var."

Kulakları tıkanmış, gözler görmez olmuştu, Çoraklık halkı Valiliğe başvurduğunda...

YARIN:
YAYLA MAHALLESİ

Can güvenliği isteyen 70 gardiyan kendilerine tabanca verilmesi için bakanlığa başvurdu

KAYSERİ (DEMOKRAT)

Bir hafta içinde 7 arkadaşlarının faşistlerin saldırısına uğradığını belirten Kayseri Cezaevi'ndeki 70 gardiyan, can ve mal güvenliklerini korumak amacıyla Adalet Bakanı'ndan kendilerine silah verilmesini istediler.

Gardiyanlara yönelik saldırılarını yoğunlaştıran faşistlerin son bir hafta içinde bir gardiyanı bıçakladıkları, birini dövdükleri, iki baş gardiyanın da evlerini kurşunladıkları ya da bombaladıkları bildirildi.

Faşist saldırılardan örnekler vererek Adalet Bakanı'na dilekçeyle başvuran gardiyanlar, kendilerine silah verilmediği takdirde başka iş bulmak zorunda kalacaklarını açıkladılar.

Bugünlerde Adalet Bakanı'ndan yanıt beklediklerini söyleyen gardiyanlar, dilekçelerinde ayrıca aldıkları maaşın kendilerinin geçimine yetmediğini bildirdiklerini ve 4 saatlik fazla mesai ücretlerinin ödenmesini talep ettiklerini kaydettiler.

Halkevleri Yüksek Danışma Kurulu 1 Haziran'da toplanacak

ANKARA (DEMOKRAT)

Görevlerini daha etkin bir biçimde yerine getirebilmesi amacıyla Halkevleri "Yüksek Danışma Kurulu"nun 1 Haziran'da toplanacağı bildirildi.

Halkevleri Kültür Sekreteri Nart Bozkurt basına yaptığı açıklamada "Yüksek Danışma Kurulu'nun Halkevleri tüzüğünün ilgili maddesi uyarınca toplanacağını söyledi. Bozkurt, açıklamasında bu kurulun Türkiye'deki demokratik örgütlerin, meslek kuruluşlarının önerecekleri temsilcilerden ve ülkemizi çeşitli yönetsel ve kültürel düzeyde temsil etmiş kişilerden oluştuğunu belirtti.

Sağmalcılar'dan kaçırılarak Murgul'a gönderilmişti

Sağ görüşlü Hacıoğlu çatışmada öldürüldü

HABER MERKEZİ

Bir süre önce Sağmalcılar Cezaevi'nden kaçan sağ görüşlü Sedat Hacıoğlu Artvin'de bir grup ile girdiği silahlı çatışma sonucu öldürüldü.. Niğde'de bir çayevini basmak isteyen faşistler halk tarafından kovalanırken, Samsun'da sağ görüşlü iki kişi yaralandı. İstanbul'da devrimci bir genç ağır şekilde yaralanırken Tatvan'da da biri polis olmak üzere 4 kişinin yaralandığı öğrenildi. Uzun süredir gözaltında tutulan ODTÜ öğrenci temsilcileri konseyi yöneticilerinden 4'ü hakkında tahliye kararı verildi. Nazilli Cezaevinde mahkumların açlık grevleri sürerken Mamak Ceza ve tutukevinde mahkumların görüşe çıkmadıkları, Davutpaşa Cezaevi'nde ölüm orucunun sürdüğü ve Toptaşı Cezaevinde de bunu desteklemek için açlık grevine başlandığı öne sürüldü.

ARTVİN'DE SAĞ GÖRÜŞLÜ CEZAEVİ KAÇAĞI SEDAT HACIOĞLU ÖLDÜRÜLDÜ

Artvin'e bağlı Murgul bucağının Korucular köyünde silahlı kişilerin açtığı ateş sonucu Sağmalcılar Cezaevi kaçağı Sedat Hacıoğlu'nun öldürüldüğü bildirildi. Aynı olayda Borçka Cezaevi kaçaklarından sağ görüşlü Osman Çevik'in de ağır yaralandığı öğrenildi.

Korucular köyü yakınlarında önceki gün iki grup arasında çıkan silahlı çatışmada öldürülen sağ görüşlü Sedat Hacıoğlu'nun geçen yıl İstanbul'da bir kuyumcu dükkanının soyulmasından sanık olarak tutuklu bulunduğu Sağmalcılar Cezaevinden kaçtığı açıklandı. Aynı olayda ağır yaralanan sağ görüşlü Osman Çevik'in ise geçen yıl Murgul'da yapılan 1 Mayıs gösterilerine katılanlara ateş açmaktan tutuklu bulunduğu Borçka Cezaevinden kaçtığı ve asker kaçağı olarak da arandığı bildirildi.

Olayla ilgili olarak Murgul'da Hüseyin Bayramoğlu adlı bir kişinin gözaltına alındığı ancak, Bayramoğlu'nun olay esnasında Murgul'da bulunduğu öne sürüldü.

Bilindiği gibi Sedat Hacıoğlu, 11 Aralık 1979 tarihinde Sağmalcılar Cezaevinden Salim Sevindik ve Celal Abacı adlı faşistlerle birlikte kaçırılmıştı. Hacıoğlu, başkalarını silahlı gasp suçuna teşvik ve talimat verme ve silah bulundurma suçlarından 14 yıl 4 ay hapse mahkum olmuştu. Çatışmada öldürülen Sedat Hacıoğlu'nun hapisaneden kaçırıldıktan sonra Murgul'a getirilerek burada da işçiler arasında karışıklık çıkarmayı amaçladığı öne sürüldü.

NİĞDE'DE ÇAYEVİNİ BASAN FAŞİSTLERİ HALK KOVALADI

Niğde'de Dilek Çayevini basan faşistlerin halk tarafından kovalandığı, olayda 2 faşistin yaralandığı diğerlerinin ise kaçtığı bildirildi.

Dilek Çayevine gelen 5 faşistin içerde oturan halka "içinizde komünist var mı? dışarı çıksın" şeklinde konuşmasına içerde oturanların tepki göstermesi üzerine kaçmaya çalışan faşistlerden ikisinin halk tarafından tartaklandığı, Doğan Sungur, Muzaffer ve Fevzi isimli faşistlerin ise kaçtıkları öğrenildi. Yetkililer halk tarafından yakalanan iki kişinin gözaltına alınarak olayla ilgili soruşturmaya başlandığını açıkladı.

K.MARAŞ TİKP İL YÖNETİM KURULU ÜYESİ ÖLDÜRÜLDÜ

K.Maraş Akdemir köyünde evinde oturduğu sırada kimlikleri belirlenemeyen maskeli iki kişi tarafından tabanca ile öldürüldü. Yetkililer olayla ilgili olarak kimlikleri açıklanmayan iki kişinin gözaltına alındığını bildirdiler.

MAMAK ASKERİ CEZA VE TUTUKEVİNDE MAHKUMLARIN GÖRÜŞE ÇIKMADIĞI ÖNE SÜRÜLDÜ

Mamak Askeri Caza ve Tutukevinde bulunan tutuklu ve mahkumların görüşe çıkmayarak. yakınları ile görüşmedikleri bildirildi.

Gazetemiz bürosuna gelen bir grup tutuklu ve mahkumların yakınları bundan bir süre önce Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinde çıkan olaylarda 57 tutukluya görüş yasağı konduğunu, "A blok"ta bulunan tutukluların da bu durumu protesto amacıyla görüşe çıkmadıklarını bildirdiler.

Öte yandan bilgi için kendilerine başvurduğumuz Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilileri ise böyle bir durumun sözkonusu olmadığını söylediler.

● Dördüncü Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı "çeşitli tarihlerde meydana gelen adam öldürme, silahlı saldırı ve güvenlik kuvvetleri ile çatışmaya girmek suçlarından aşırı sağ bir örgütün 10 üyesi ile aşırı sol bir örgütün 9 üyesinin yakalandığını" açıkladı.

● Tuzluçayır Lisesi'nde 29 Nisan günü meydana gelen ve bir kişinin ölümü ile sonuçlanan olaylarla ilgili olarak gözaltına alınan 129 kişi ilk sorgularında serbest bırakıldı. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 numaralı Askeri Mahkemesi'nin iki kişi hakkında da gıyabi tutuklama kararı aldığı bildirildi.

ODTÜ–ÖTK YÖNETİCİLERİNDEN 4'Ü TAHLİYE OLDU

Gizli örgüt kurmak, gizli örgüte üye olmak, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na aykırı hareket etmek suçlarından tutuklu olarak yargılanan ÖTK yöneticilerinin yargılanmalarına devam edildi.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3.nolu Askeri Mahkemesinde yapılan duruşmada, mahkeme heyeti tutuklu olarak yargılanan Soner Karakullukçu,Celal Kalkan Halil Genç ve Zafer Müctebaoğlu'nun tutuksuz olarak yargılanmalarına karar verdi.İbrahim Salap Murat Çavuşoğlu ve Metin Şahin 'in ise tutuklanma sebepleri ortadan kalkmadığı gerekçesiyle tahliye edilmedi ve tutuklu olarak yargılanmaları kararlaştırıldı.

ODTÜ—ÖTK yöneticilerinin duruşmaları mahkemece ileri bir tarihe ertelendi.

ODTÜ—ÖTK'nın konuyla ilgili açıklamasında 10 bin ODTÜ öğrencisinin direk oylarıyla seçilen bir konsey yöneticilerinin "Gizli örgüt" kurmakla ve "öğrenim özgürlüğünü engellemekle" suçlandıkları belirtilerek serbest bırakılmayan 3 yöneticinin de bırakılması gerektiği savunuldu

● Tuzluçayır Lisesinde 29 Nisan günü meydana gelen ve Menekşe Erbay adlı bir öğrenci velisinin ölümüyle sonuçlanan olayla ilgili olarak gözaltına alınan 29 kişi Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından serbest bırakıldı

SAMSUN'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ 2 KİŞİ YARALANDI

Sağ görüşlü oldukları bildirilen Ziya Durmaz ve Osman Tan yolda yürürlerken kimlikleri tespit edilemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralıların tedavi edilmek üzere Ankara'ya gönderildikleri öğrenildi Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

TATVAN'DA MEYDANA GELEN OLAYLARDA BİRİ POLİS 4 KİŞİ YARALANDI

Tatvan Lisesi'nde bir grup faşistin iki devrimci öğrenciye saldırması üzerine çatışma çıktı. Çıkan çatışma sonucunda Rasim Şengül, Nevzat Taş, Nedim Kardoğan adlı faşistler ağır yaralandı. Olaya müdahale etmek isteyen polislerden birinin de ağır şekilde yaralandığı ve olaydan sonra 80 kadar öğrencinin bir yürüyüş yaparak faşist saldırıları lanetlediği öğrenildi. Olaylarla ilgili olarak gözaltına alınan olmadığı ve yaralı polisin Diyarbakır, diğer yaralıların ise Tatvan SSK Hastanesi'nde tedavi altına alındığı bildirildi.

GAZİANTEP'TE BİR ÖĞRETMENE İŞKENCE YAPILDIĞI ÖNE SÜRÜLDÜ

Gaziantep'te yasak yayın bulundurduğu gerekçesiyle bir haftadır gözaltında tutulan İlhan Sakallı adında bir öğretmene işkence yapıldığı öne sürüldü. İlhan Sakallı'nın ailesi, kendisinin hayatından endişe ettiklerini,emniyetin hiç bir bilgi vermediğini açıkladı. Van'da öğretmenlik yapan Sakallı'nın bir hafta önce Gaziantep'te gözaltına alındığı öğrenildi.

GÖNEN ÖĞRETMEN LİSESİ'NDEN 43 ÖĞRENCİ SÜRÜLDÜ

Isparta Gönen Öğretmen Lisesinde can güvenliklerinin olmadığı gerekçesiyle 1 günlük boykot yapan ilerici -devrimci öğrencilerden 43'ünün diğer okullara sürüldüğü, 24'ünün ise çeşitli cezalara çarptırıldıkları öğrenildi.

Sürülen 43 öğrencinin Çanakkale, Diyarbakır, Balıkesir ve Malatya gibi illere gönderildiği belirlendi.

DENİZLİ'DE GÖZALTINDA BULUNAN 16 KİŞİYE İŞKENCE YAPILDIĞI ÖNE SÜRÜLDÜ

Denizli 9 Kavaklar Mahallesi'nde bundan bir süre önce kardeşiyle birlikte ÜGD adına bir bildiri dağıtan iki faşistle mahalle sakinleri arasında çıkan çatışmada bir polisin öldürülmesinden sonra halk üzerindeki baskının giderek yoğunlaştığı bildirildi.

Yoldan, kahvelerden ve evlerinden rastgele alınan 16 kişinin gözaltına alındığı ve bu kişilere Denizli Emniyet Müdürlüğü'nde işkence edildiği ileri sürüldü.

Öte yandan Denizli Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi'nde güvenlik kuvvetleritarafından yapılan aramalarda hiç bir suç unsuruna rastlanmadığı ve adı açıklanmayan bir kişinin gözaltına alındığı belirtildi.

DİYARBAKIR'DA ÜÇ KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Karakaya Barajı inşaatına 10. Bölge Müdürlüğü tarafından gönderilen İdari İşler Amiri Beytullah Şahin'in arabasını yakmak istedikleri öne sürülen 3 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan kişilerin Selahattin Aslan, Derviş Karadağ ve Abdi Turan oldukları bildirildi.

ÇANAKKALE EĞİTİM ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİLERİ BOYKOT YAPTI

Çanakkale Eğitim Enstitüsü'nde 200 kadar öğrenci 16 öğretmenin sürgünlerinin durdurulması amacıyla derslere girmediler. Öğrenciler ayrıca Valiliğe de bir dilekçe verdikten sonra dağıldılar.

NAZİLLİ CEZAEVİ MAHKUMLARININ AÇLIK GREVİ SÜRÜYOR

Nazlli Cezaevi mahkumlarının kısıtlanan bazı haklarını geri almak için 8.5.1980 günü başlattıkları açlık grevi devam ediyor.

Cezaevine çay, radyo, teyp sokulmadığını, bahçeye çıkışın azaltıldığını ve daha başka demokratik haklarının gaspedildiğini öne sürerek açlık grevine başlayan mahkumlar, bu istedikleri olanaklar sağlanıncaya kadar direneceklerini belirttiler.

KONYA ERMENEK'TE ÜÇ KIŞİ YARALANDI

Konya'nın Ermenek ilçesinde iki grup arasında Öğretmenler Derneği önünde çıkan çatışmada üç kişinin çeşitli yerlerinden yaralanarak tedavi altına alındıkları öğrenildi. Emniyet müdürlüğü yetkilileri olayla ilgili olarak 8 kişinin gözaltına alındığını adları saptanan 5 kişinin de arandığını açıkladılar.

İSTANBUL'DA BİR DEVRİMCİ YARALANDI

İstanbul'da Şehremini Cevdetpaşa Sokak'ta jandarmalarca yapılan kontroller sırasında "dur" ihtarına uymadığı öne sürülen Erdal Boşnak adlı devrimci jandarmaların açtıkları ateş sonucu ağır yaralandı. Yetkililer, Erdal Boşnak'ın jandarmalara ateş açtığını ileri sürdüler. Bu arada olay yerinde tabanca bulunmadığı ancak 7.65 çapında bir boş kovan bulunduğu açıklandı.

İnşaat Fakültesi öğrencisi Erdal Boşnak'ın ağır yaralı olarak Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi altına alındığı öğrenildi.

● Toptaşı Cezaevi'nde bulunan siyasi tutuklu ve hükümlüler baskı yapıldığı ve üzerlerine ateş açıldığı gerekçesiyle adı geçen cezaevinde tutukluların başlattıkları "ölüm orucu"na destek olmak için açlık grevine başladıklarını bildirdiler.

Toptaşı Cezaevi'nde bulunan sol görüşlü siyasi tutuklu ve hükümlüler adına Türk Haberler Ajansına telefon eden bir hükümlü, Davutpaşa Kışlası Askeri Cezaevinde yatan arkadaşlarının üzerine ateş açıldığını ve 9 arkadaşlarının yaralandığını, bunun üzerine Davutpaşa'daki tutukluların başlattıkları ölüm orucu'nu desteklemek için kendilerinin de açlık grevi yapmaya başladıklarını söyledi. Telefondaki şahıs (Toptaşı Cezaevindeki devrimci ve demokrat tutuklu ve hükümlüler adına) konuştuğunu belirtti ve Türkiye'nin diğer cezaevlerinde yatmakta olan siyasal tutukluların da aynı şekilde destek grevlerine geçmelerini istedi.

● Küçükayasofya ' daki halkın devam ettiği bir kahvehane faşistler tarafından önce bombalandı daha sonra tarandı. Saat 21 sıralarında meydana gelen olay üzerine bölge halkınınolayı protesto etmek amacı ile bir gösteri yaptığı ve güvenlik kuvvetlerinin ise olay yerine oldukça geç geldiği bildirildi.

● İstanbul Alibeyköy yakınlarında görevli jandarma erlerinden Dağıstan Öğüt henüz saptanamayan nedenle yanında bulunan kimliği açıklanmayan jandarma erini elindeki M-1 tüfeğiyle ateş ederek öldürdü.

● Bayrampaşa Cezaevi'nden 2 Kasım 1978 tarihinde kaçan ve 15 Nisan 1980 tarihinde sıkıyönetim mahkemesine teslim olan faşist Ali Oğuzhan Cengiz dünkü duruşmasında kendisine, yüklenen suçları kabul etmediğini söyledi.

● Bir süre önce Beykoz, Bayrampaşa koruluğunda öldürülmüş olarak bulunan cesedin Zeki Aslan adındaki bir gence ait olduğu öğrenildi.

Toptaşı Cezaevi'ndeki devrimci hükümlü ve tutuklular, Davupaşa Askeri Cezaevi'ndeki tutukluların başlattıkları ölüm orucunu desteklemek için açlık grevine başladılar.

YARADANA SIĞINIP

(Baştarafı 2. Savfada)

Bu bakımdan, evvelâ memleketime karşı vazifelerim bulunduğu hususu, kendileri gibi büyük bir vatansever tarafından, her kesten evvel, takdir buyurulurdu. Kendilerinin beni halef tayin etmeleri teklifini kabul etmem, son derece tehlikeli bir teamül yaratırdı. Bu sebeple, esefle olduğu kadar, kat'iyetle, reddetmek mecburiyetinde idim.

Konuşmamı bitirince, Cumhurbaşkanı büyük teessür emareleri gösterdiler. Yastıklarına gömülerek, hastabakıcılarının zilini çaldılar, kendilerine ferahlatıcı bir ilâç verildi. Tekrar konuşabilecek hale gelince, Ekselânsları, kararıma müessir olan sebepleri tamamile anladıklarını bana ifade buyurdular; her nekadar acı bir hayal sukutuna uğramışlarsa da bir bakıma, benden bekledikleri cevabın bu olduğunu söylemek nezaketinde bulundular. Bu sebeple, yerime İsmet İnönü'yü tayinedeceklerdi.

Atatürk, bundan sonra, dirsekleri üzerine doğrularak, elimi yakaladı. Anglo—Türk dostluğunun ilerlemesi için yaptıklarıma teşekkür etti ve sonra, baygın bir halde, tekrar yastıklarına gömüldü. Bu vaziyet karşısında, en münasip hareket olarak, çekilmeyi muvafık buldum.

Bu kısa raporu Siz Lord Cenapları'na göndermeye cür'et etmemin sebebi, bu telgrafta anlatıldığı şekilde, Mustafa Kemal'le benim aramda geçenlerin, bilebildiğim kadar, İngiliz diplomasi tarihinde eşi bulunmamasıdır. Bana gösterilen bu büyük cemile kârlığa müteşekkir olduğumu kaydetmek isterim.

Şayet Siz Lord Cenapları'ndan, hatt—ı hareketimi tasvib eden bir mesaj alabilirsem, pek minnettar olacağım.

Lütfen Kral'a malümat veriniz."

Atatürk o gece öldü.

Loraine'in kendisi de 1961 de öldü. Dixon'a misafir olmak üzere, Paris'e hareketinden hemen evvel ecelin darbesine maruz kaldı - hem de yarım asır önce hizmet ettiği Sefarethaneye giderken.

(Bundan sonra, Dixon'un Sir Percy hakkında yazdığı kısa bir medhiye yer almaktadır.)

Bölümün son satırları şöyledir:

Dixon'un en kıymetli şeylerinden biri, Sekizinci Edward'ın, 4 Eylül 1936 da Türkiye'ye yaptığı ziyaretin bir hatırası olarak, Atatürk'un Loraine'e verdiği altın sigara tabakası idi.

Yukarıda adı geçenlerden, bugün hayatta olan tek kişi, Sir Charles Mott-Radclyffe. Ama artık, o da 1930 lardaki genç Ataşe değil.

Dergi'de bu metinden önce de bir ek'e yer verilmiş. "Addendum' başlığıyla İngilizcesi asıl kitaptanalınmışçasına yayınlanan ek şöyle:

"Türkiye'deki Britanya Büyükelçisi, Sir Percy Loraine ile ölüm döşeğinde Kemal Atatürk arasında geçtiği farzedilen konuşmanın tutanağı Pierson Dixon'un özel belgeleri arasında bulunmuş olup, yorum verilmeksizin, 42-44. sayfalarında yayınlanmıştır. Belgenin aslı, basılış sırasında bulunup karşılaştırılamamıştır.

Bilâhire tesadüfen elde edilen bir bilgiye göre, bu metin, Dixon'un Roma Büyükelçiliğindeki meslekdaşı Sir Charles Mott-Radclyffe tarafından, 1930'larda Loraine'ın yolladığı uzun telgraflara nazire olarak yazılmıştır. "

Ben, kitabın İngilizce aslını buldum. Bu ek, ve metnin son paratratı asıl metinde yok. Ama "Belgelerle Turk Tarihi Dergisi'ni" çıkaran mümtaz ve belgeli tarihçilerimiz öyle diyorlarsa, öyledir. Oysa bendeki baskı 1968 baskısı, yani ilk baskı, yani dergi yöneticilerinin yararlandıkları baskı. Yine de bu metin, Dergi'de de belirtildiği üzre, "garip" hatta "çirkin bir lâtife' olmalı. Şaka-kaka eşliğinde bir örnek sayılsa yeri...

Savcı, Kahramanmaraş faşist katliamı sanıklarından 266 kişinin idamını istedi

HABER MERKEZİ

Kahramanmaraş ilinde faşist çetelerin saldırıları sonucu 120 civarında yurttaşın katledildiği,Kahramanmaraş katliamı ile ilgili davaya önceki günkü Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde devam edildi. Askeri savcılar esas hakkında iddianamelerini okuyarak, eylemin planı bir isyan olduğunu belirttikten sonra sanıklardan 266'sı hakkında idamcezası verilmesini istediler.

Adana Kapalı Spor Salonu'nda devam eden duruşmada askeri savcılar okudukları iddianamelerinde ayrıca 366 sanık hakkında 6-24 yıl arasında hapis cezası ile 86 sanık hakkında tahliye kararı verilmesini istediler. İddia makamında bulunan Deniz Hakim Önyüzbaşı İzcan Özkan ileHakim Kıdemli YüzbaşıOkan Yalçınkaya, "149/2. maddeye göre, hareket isyan ve mukateledir" Saldırganların saldırıları belirli bir plan dahilinde ve düzenlidir" dediler.

Mahkeme heyeti iddia makamının talebini görüştükten sonra tutukluluk sebepleri ortadan kalkan 31 kişi hakkında tahliye kararı verdi. Duruşma sanık avukatlarının savunmalarını hazırlamaları için 2 Haziran 1980 gününe ertelendi.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Rusya'ya iltica

Plan Komisyonu'nun vergi tasarısı üzerindeki görüşmesi oldukça renkli geçiyor. Eski plancı Sevil Korum, Maliye temsilcilerinin bilgisizliklerini yüzlerine vururken, AP'lilerin ve hükümetin "dökülmesi" gerçekten görülmeye değer görüntüler oldu.

Komisyon, vergi miktarını belirleyecek katsayının Ticaret Bakanlığı endekslerine göre saptanması ilkesini getiren tasarıyı incelerken, gerek Korum gerek İsmail Aydın Türkiye'deki istatistiklerin ne kadar güvenilemeyecek bilgiler olduğunu ısrarla belirttiler. Sevil Korum Ticaret Bakanlığı endeksinde karabiberin büyük ağırlık taşıyan bir mal olduğunu belirtirken, Uşak Milletvekili İsmail Aydın ise şu fıkrayı anlattı:

"Ben daha önce Kaymakamlık yaptığım Artvin'in Şavşat ilçesinde tanık olduğum bir olayı anlatacağım. Bilindiği gibi İçişleri Bakanlığı çeşitli istatistisler için mülki idari amirlerine her yıl soru formları gönderir. Bu ilçeye gönderilen soru formalarından birisi de yaban domuzlarının saptanmasına ilişkin. Bakanlığın ilçenizde kaç adet yaban domuzu var? Şeklindeki sorusuna, ziraat memuru sayma olanağı olmadığı için 10 bin yanıtını vermiş, bu birkaç yıl aynımiktarın verilmesiyle sürdürülmüş. 1969 yılında ise Kaymakam değişmiş.

Yeni Kaymakam, eski yanıtları bilmediği için aynı soruya ilçemizde yaban domuzu yoktur cevabını vermiş. Tabii hemen Bakanlıktan soru üzerine soru gelmeye başlamış. Daha önceki yıllarda bildirilen 10 bin yaban domuzunun ne olduğu sorulmuş. Kaymakam da hemen resmi bir yazıyla durumu açıklamış. Ben Kaymakam olunca gördüğüm yazı aynen şöyleydi:

—Kış çok sert geçtiğinden 10 bin domuzun tamamı Rusya'ya geçti.

Sayın Turgut Özal'a duyurulur!

Markınız için şimdi daha fazla işgücü

JETZT NOCH MEHR ARBEITSKRAFT FÜR IHRE DM
FÜR NUR 1,-US-DOLLAR
HAITI + THIRD WORLD INVESTMENT-BUREAU

Gördüğünüz kadar sizin için seve seve ANCAK 1.— DOLAR KARŞILIĞINDA 8 saat çalışır ve yüzlerce arkadaşı sizi bekliyor.

Bundan başka: Verginiz, gümrüğünüz yok-nakliyat bedavaiyi uçak yük servisi-sessiz çalışmahavası-ABD piyasası yakın-öz yatırımlar için arsa. İnşaat malzemesi- spor malzemesi - oyuncak - giyim, kuşam - el işleri. Lütfen şu adrese yazın. HAİTİ AND THIRD ORLD İNVESTMENT BURFAU. P.O. B. 297- Port - au - Prince / Haiti W1.

Maliye Bakanımızın isteği

Sayın Maliye Bakanımız "İşadamlarımız gerekiyorsa eşlerinin bileziklerini satıp, ekonomiye katkılarını artırmalı" diye buyurmuş. İsteğini daha da ileri götürerek "Avrupa'da düğün yapmaktan vazgeçmeliler" demiş.

İş adamlarımız düğünlerini Türkiye'de nasıl yaparlar? Sonra eşleri dostları ne der? Ayıp doğrusu... Ama vatan uğruna başa gelen çekilmeli, değil mi ya... hem zaten kazançları da yetmiyor artık zavallıların... nereden mi çıkardık kazançlarının yetmediğini? Şeyden... ünlü "iş" adamımız Sakıp Sabancı hazretleri SSK'dan işçi emekli maaşı istemiş de... Kazancı yetse işçi emekliliği için SSK'ya başvurmazdı diye düşünüyoruz.

Hanı....

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1 - Topluluk işlerinin, özellikle büyük sanayi ve tarımın devlet eliyle yürütülmesi yanlısı, 2 - Bir tembih sözcüğü - Devlet işlerini çeviren kurumlardan her biri, 3 - Ordu'nun bir ilçesi, 4 - TERSİ: Görevlilere, emeklilere, bunların dul ve yetimlerine verilen, 5 - Hiç bir iş görmeyerek yiyip içip rahatına bakma anlamında bir söz, 6 - Mikroskopla incelenecek maddelerin üzerine konulduğu dar ve uzun cam parçası, 7 - Kendiliğinden yıkılmak, düşmek, 8 - Bir renk - Açık kestane renginde olan, 9 - Eski ve değerli bir yapıyı onarıp eski durumuna getirme,

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1 - Bir ilin maliye işlerini yöneten yüksek aşamadaki görevli, 2 - Bağırsaklar - Bir emir, 3 - Otomobilin çekiş ve hızını ayarlamaya yarayan dişliler düzeni, 4 - Bireyler, fertler anlamında bir sözcük, 5 - Anlatış yolu - Uluslararası çalışma teşkilatının kısa adı, 6 - Uzaklık anlatan bir söz - Çoğu Hindistan'da dokunan, özel motifli, değerli bir yün kumaş(çoğul) 7 - Sonuna bir harf getirildiğinde; bir av kuşunun adı belirir -TERSİ: Ucu halkalı civata, 8 - İridyumun simgesi - Bir ülkedeki halkın bütünü, 9 - Bir meyve adı - Saç döken bulaşıcı bir hastalık.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2				■					
3						■	■	■	
4		■		■	■				
5									
6		■	■		■				■
7									
8			■				■	■	
9								■	

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

1 - Kollektif, 2 - Agora, 3 - La - El - Mat, 4 - İmdi - Li, 5 - TEA - Bar, 6 - İnşa-Ba, 7 - Irk - Lisof, 8 - Ua - Itır, 9 - Amtak - Ram,

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1 - Kolbaşı, 2 - Rum, 3 - La - İtikat, 4 - Egemen, 5 - Koldaşlık, 6 - Tr - Alt, 7 - lam - Sır, 8 - Alabora, 9 - İtiraf.

"Yaygın Eğitim Sistemi ve Yönetimi" adlı seminer çalışmaları sona erdirildi

Halk Eğitim Başkanları Ankara'da toplandı

● İKTİDAR OKULLARDA YARIM BIRAKTIĞINI, HALK EĞİTİM MERKEZLERİ VE HALK ODALARINDA TAMAMLAMAK NİYETİNDE

● ORHAN CEMAL FERSOY: "HALK EĞİTİM MERKEZLERİ VE HALK ODALARI ÜLKEMİZ İÇİN ÖNEMLİ EĞİTİM MERKEZLERİ DURUMUNDADIR."

ANKARA

Milli Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü'nce düzenlenen "Yaygın Eğitim Sistemi ve Yönetimi" konulu seminer Ankara'da yapıldı.

Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy semineri açarken yaptığı konuşmada, Halk Eğitim Merkezlerinin ve Halk Odaları'nın kalkınmakta olan ülkeler için, en önemli eğitim merkezleri olduğunu söyledi.

Fersoy seminerin, "Yaygın Eğitimin" daha derli toplu ve yetkin bir biçimde sürdürülmesi amacıyla düzenlendiğini belirterek, şöyle konuştu:

"Türkiye'de halen 573 Halk Eğitim Merkezi faaliyet göstermektedir. Bunun yanı sıra 1330 Halk Odası köy ve kasabalara dağılmıştır. Bu büyük teşkilatlanmayı yeterli bulmadığımız için daha da geliştirilmesine çalışıyoruz."

"HALK EĞİTİMİNDE EN BÜYÜK SORUN KADRO YETERSİZLİĞİ"

Yaygın Eğitim Genel Müdürü Fikret Yanıkoğlu da yaptığı konuşmada Türkiye'de Halk Eğitim çalışmalarının çok önemli olduğuna değinerek bu alandaki çalışmalarda en büyük güçlüğün öğretmen yetersizliği olduğunu ve bu eksikliğin hızla giderilmesi gerektiğini belirtti.

67 Halk Eğitim Başkanının katıldığı seminerde, "Türk Milli Eğitim sistemi içinde yaygın eğitimin yeri ve önemi" belirlenmeye çalışıldı. Seminerde, 'Yaygın Eğitim" politikası tartışılarak faaliyetlerin il düzeyinde planlanması ve kurumlar arası eşgüdümün sağlanması önerildi.

Seminerde ayrıca "Yaygın Eğitim" çalışmalarının daha etkili olarak yürütülebilmesi için gerekli yasal düzenlemelere ilişkin önerilerin de değerlendirileceği belirtildi.

Bir seminer ve halkın "Yaygın Eğitimi" sorunu

Genel bir deyişle toplumda maddi üretimi denetleyenler, zihinsel üretimi de denetlerler. Neyin niçin üretileceğine ve nasıl üretileceğine karar verenler, kitlelelerin de buna uygun biçimde eğitilmelerinin koşullarını önceden belirlemiş olurlar.

"Yaygın Eğitim" adı altında sürdürülen ve yetişkinlerin eğitimini amaçlayan "Halk Eğitimi" egemen güçler açısından son derece önemlidir. Önemli olduğu için de Milli Eğitim Bakanlığınca resmi olarak örgütlendirilmekte ve yönlendirilmektedir. 67 İldeki Halk Eğitim Başkanlıkları ve bunlara bağımlı 573 Halk Eğitim Merkezi, 1330 Halk Odası, Milli Eğitim Müdürlüklerinin denetiminde işlevlerini sürdürürler.

Okullarda öğrencilere ne verilmek isteniyorsa, buralarda da yetişkinler için aynı şey daha geniş anlamda söz konusudur. Örneğin okullarda, öğrenciler bireyci, çıkarcı, gerici faşist öğretiyle koşullandırılmış ve düzenin değişmezliğine inandırılmış bireyler, olarak mı yetiştirilmek isteniyor, Halk Eğitim Merkezleri ve Halk Odaları da aynı görevleri yetişkinler açısından yerine getirecektir, getirmelidir.

Faşizme kitle tabanı oluşturmada, gerici faşist ideolojilerin kitlelere ve kırsal alana yaygınlaştırılmasında bu kurumlardan da sonuna kadar yararlanılacaktır.

Bugüne kadar Halk Eğitim Merkezlerinde azınsanamayacak oranda faşist kadrolar üretildi. Üstelik bu ilerici çevrelerin önemli ölçüde tepkisini de çekmedi. Çünkü bu tür etkenlikler çoğu kez ABC öğretimi ya da folklor çalışmalarıyla perdelendi. Biçki- dikiş kurslarıyla yeni modaların yaygınlaştırılması ve tüketimin körüklenmesi ise bir başka olgudur.

"Halk Eğitim Merkezleri" "Yaygın Eğitimin" elbetteki tek aracı değildir. Televizyon, radyo, basın-yayın, tiyatro, sinema gibi araçlarla kitleler ideolojik denetim altına alınmak istenir. "Düzenin değiştirilemeyeceği", "bunun bir kader olduğu" ve "kadere karşı gelinemeyeceği" yalanı, şarkılarla benimsetilmeye çalışılır.

İşte Ankara'da yapılmakta olan 67 ilin Halk Eğitim Başkanının katıldığı "Yaygın Eğitim Sistemi ve Yönetimi" adlı semineri bu çerçevede değerlendirmek gerekir. Seminerde görüşülecek olan "Türk Milli Eğitim Sistemi içinde Yaygın Eğitimin yeri ve önemi"ni bu anlamda değerlendirmek gerekir.

Oysa halkın genel eğitiminin amacı, bir avuç azınlığa değil, en geniş yığınlara hizmet etmektir. Genel bir okuma-yazma seferberliğinin örgütlendirilmesi ve cehaletin yenilmesinin ötesinde, halkın demokratik örgütlenmesinin önündeki ideolojik engellerin kaldırılması, halkın kendi geleceğine kendinin karar verebilmesi sürecinin yaratılmasıdır.

Kitleleri ırkçı, şoven ve asimilasyoncu propogandanın etkisinden kurtarmak, dillerin ve kültürlerin eşitliğini ve özgürce gelişimini sağlayacak bir eğitim anlayışını geliştirmek...

Eşitlikçi, yeteneklerin geliştirilmesine olanak veren, ürettiği oranda tükettiğine razı insanların oluşturulmasını sağlayan halkın çok yönlü eğitimini örgütlemek...

Mevcut sistem içinde kalınarak bunların mümkün olabilirliğini savunanlar çıkabilir. Ama halkın çok yönlü genel eğitiminin halk düşmanlarınca yapılabileceğini kimse ileri süremez. Unutulmamalıdır ki, Halk Eğitim Merkezleri ve Halk Odaları halk düşmanlarına bırakılamaz. ●●●

Öğretmenlerin hizmet içi eğitimleri

Yaşar ÇAĞLAR

Öğretmen yetiştirme işinin ABD'li ya da onların yetiştirmesi yerli uzmanların yönlendirdiği biçime sokulduktan bu yana her yaz dinlence aylarında öğretmenler için hizmet içi eğitim adı altında kurs ya da seminerler düzenlenmektedir. Genellikle modern matematik, fen ve yabancı dil ile türlü pedagojik formasyon alanlarını kapsayan bu kurslar bu yıl da görünüşte "Alışılagelen alanları" kapsıyor gözükmekle birlikte genellikle tüm eğitim yöneticilerinin kurstan geçirilmesinin planlandığı anlaşılmaktadır.

Hizmet İçi Eğitim Dairesi beş ile ondokuz gün arasında programladığı türlü alanlardaki kurs ya da seminerlerin amacını "işte verimliliği arttırmak, bilgi ve görgülerini yenilemek, yeni durumlara intibaklarını ve daha ilerdeki vazifelere hazırlanmalarını temin etmek" biçiminde açıklamaktadır. 1973'te çıkarılan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 48. maddesine dayanılarak düzenlenen bu yaz çalışmaları ile öğretmenlerin atama, yükselme ve nakillerini etkileyecek başarı aranması yasa hükmüdür.

Ancak, şimdiye dek onbinlerce öğretmen bu kurslarda başarı gösterip belge almasına karşın ne atamalarında, ne yükselmelerinde ne de nakillerinde dikkate alınmamıştır. Bu işlemler parti yöneticilerinin önerileriyle gerçekleşmiş, kim daha çok güdülebilmiş ise onlar yükseltilmiştir. Hele bu öğretim yılında halkın gerçek öğretmenlerine uygulanan kıyım, zulüm Cumhuriyet'in hiçbir dönemiyle karşılaştırılamayacak boyutlara ulaşmıştır. Onbinlerce öğretmen yasadışı, keyfi tasarruflarla, okulları okunmaz hale getirerek açığa alınmış, kıyılmış, katledilmiştir. Faşizmin odak noktası haline getirilmek istenen okullardaki halktan yana öğretmenlerin halkın yükselen muhalefeti ile özdeşleşmeleri herşeye rağmen önlenememiş ise de zulüm/kıyım sürüp gitmektedir. Öğretmenlerin bilgilerini, pedagojik formasyonlarını, yurt sevgilerini artırmaları ve pekiştirmeleri değil yükselmelerini, sağlamak olsa olsa kıyım kervanlarına yeni yolcuların katılmalarını sonuçlandırır bu anlayışla.

Aslında öğretmenlerin yaz dinlencelerinde hem arkadaşlarıyla buluşmaları, bilgi alışverişinde bulunmaları, hem yeni bilgiler, alanlarındaki gelişmelerle ilgili konulardan haberlenmeleri, hem de dinlenmeleri açısından görünüşte bu kurslar bir fırsat yaratmaktadır. Uygulama ise bambaşka biçimde sürmektedir. Ya modern matematik ve fen bilgileri adı altında bir takım bilgiler sıkıcı biçimde aktarılmakta, ya modern pedagoji (!) diye ABD kökenli eğitim bakış açısıyla öğretmenler koşullandırılmaya çalışılmakta ya da kurum yöneticilerine "talimatlar" verilmekle yetinilmektedir. Özellikle bu yıl tüm yönetim birimlerindeki müdür ve yardımcılarının eğitim yönetimi seminer ve kurslarından geçirilmesinde yasa ve yönetmelikler dışında bir takım yönlendirmelerin yapılacağı kuşkusu şimdiden yaygınlaşmaktadır. Beş günlük kurs ya da seminer ile eğitim yöneticiliğinin öğretilemeyeceği bilindiğine göre beklenen başka şey olsa gerek.

Biz öğretmen yetiştirmede hizmet içi eğitimin önemli bir araç olduğu kanısındayız. Eğer ülke gerçeklerini bilen, yurtsever, ilerici öğretmen yetiştirme programları ile hizmet içi eğitimin bütünleştirilmesi sağlanırsa ve bu eğitim sürecinden geçenlere başarıları karşılığı verilirse bu eğitimin işlevini yapacağı kanısındayız.

Bunun için öğretmen yetiştirme programlarının doğayı ve toplumu diyalektik gelişimin süreci içinde kavrayacak bilimselliğe kavuşturulması ve mektupla öğretim yolunu da kullanarak hizmet içi eğitimin bilimsel bir formda süreklilik kazandırılması gerekmektedir. Yoksa göstermelik dinlence kursları ile koşullandırmadan öte bir sonuca varılamaz.

24 Aralık eylemine katıldıkları için açığa alınmışlardı

Milli Eğitim Bakanlığına yüzlerce telgraf gönderen liseli öğrenciler, anti-demokratik uygulamalara son verilmesini istediler.

"Biz 24 Aralıkta insanlar kurşunlanmasın, bebekler öldürülmesin dedik. Eğer bu suçsa biz bu suçu işlemeye devam ediyoruz." diyen öğretmenler mahkeme salonundalar.

K.Maraş katliamına karşı çıkan öğretmenler mahkemeye verildi

KİRAZ – İZMİR

Kahramanmaraş katliamını protesto ettikleri için açığa alınan öğretmenlerden soruşturmaları tamamlananların yer yer mahkemeye verildikleri bildirildi.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın ikinci günü İzmir'in Kiraz ilçesinde öğretmenlerin duruşmaları vardı. Öğretmenler duruşmaya aileleri ve kundaktaki bebekleriyle geldiler.

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 60. yılında Türkiyeli çocuklara sahip çıktıkları ve faşizme karşı görevlerini yerine getirdikleri için yargılandıklarını vurgulayan öğretmenler şunları söylediler:

"Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kucağımızda bebeklerimizle mahkeme salonlarında geçiriyorsak, bu çocuklarımız ve halkımız için duyduğumuz sevgi ve sorumluluğumuzdandır. Dünyada ilk kez çocuklarına bir bayram veren halkın öğretmenlerinin, 60 yıl sonra faşizme karşı olmalarından dolayı yargılanmaları ilginç değil mi?

"Biz 24 Aralık'ta insanlar kurşunlanmasın, bebekler öldürülmesin dedik. Eğer bu suçsa, biz bu suçu her gün işlemeye devam ediyoruz".

Meriç Lisesi öğrencileri bir günlük boykot yaptı

Meriç-EDİRNE

Meriç lisesi öğrencileri, Okul Müdürleri Beti Ozan'ın görevden alınması üzerine bir günlük uyarı boykotu yaptılar. Sürgün ve kıyımların durdurulmasını isteyen liseli öğrenciler, Milli Eğitim Bakanlığına yüzlerce telgraf çekerek, anti-demokratik uygulamalara son verilmesini istediler.

İktidarın faşizme hizmet etmeyen herkesi karşısına aldığını belirten öğrenciler, "evimiz gibi gidip geldiğimiz okulumuz, huzursuz bir ortama itildi. İşçilerin, köylülerin çocuklarının okumasını istemeyen yetkililer, önce öğretmenlerimizi sürüyor, sonra da karşı çıkanları susturmaya çalışıyor. Yetkililere sesleniyoruz. Baskıyla, terörle bizi istediğiniz gibi eğitebilecek misiniz? Faşist demogojilerinizle kandırabilecek misiniz? Hayır. Bunlara asla gücünüz yetmeyecektir. Faşist baskılara boyun eğmeyeceğiz" dediler.

KTÜ'de öğretime 20 Mayıs'ta başlanıyor

TRABZON

Kahraman Ezber'in öldürülmesinden sonra süresiz kapatılan Karadeniz Teknik Üniversitesi, 20 Mayıs Salı günü yeniden açılıyor.

Faşistlerin silahlı saldırıları sonucu öğrencilerin can güvenliklerinin sağlanamaması nedeniyle rektörlükçe süresiz kapatılan Karadeniz Teknik Üniversitesinin, yönetim kurulunun olağanüstü toplantısında aldığı kararla Mühendislik, Mimarlık ve Lisans öğretimine 20 Mayıs'ta yeniden başlayacağı açıklandı.

Ahır değil, bu bir okuldur

Bu bina Kars'ın Ardahan ilçesine bağlı Tunçoluk Köyü İlkokuludur. 350 öğrenci eğitim ve öğretimini sürdürür bu binada, ülkenin diğer bölgelerindeki diğer çocuklar gibi. Okulun çatısı, kapısı, penceresi herşey gördüğünüz gibidir. Kış mevsiminin o kuru ayazında sıfırın altında 20-30 derecede öğrenciler, öğretmenler bu binada ders yaptılar.

Cumhuriyetin 57. yılını, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının 60. yılını bu binada kutladılar, "imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitle" olarak tatile girdiler.

Uzun. uzun tanımlamalara girmenin, soru sormanın bir alemi var mı? Her şey kendini ne kadar güzel anlatıyor...

BURJUVA DEMOKRASİLERİ: FAZİLET Mİ REZALET Mİ? 7

Arslan Başer KAFAOĞLU

Japonya'daki akla durgunluk veren rüşvetler

● JAPONYA KAPİTALİST DÜNYANIN HEM EN ZENGİN VE HEM DE UÇAK VE SİLAH ÜRETMEYEN ÜLKESİYDİ. LOCKHEED'I KURTARMA HAREKATINDA BÜYÜK ROL OYNAYABİLİRDİ. KOTCHİAN BU MAKSATLA JAPONYA'DAKİ AĞINI KURDU. ●

Lockheed'in Meuser'ine karşılık Northrop'un Bill Savy'si vardı. Savy, Paris'li bir avukat idi ve Avrupa ile Amerikalı uçak firmalarını çok iyi bilirdi. Hatta Savy cömertçe harcamalarla Lockheed'in iki önemli adamı Meuser ve Weisbrod'u da kendi firması için çalıştırmayı bildi. Onların yardım ve izlerinden Prensi buldu Savy. Bu ilişkiler sayesinde Hollanda'ya Tiger uçakları sattı. Rüşvetler Savy'nin İsviçre'deki şifreli hesaplarından ödenmiş olmalı ki bir ize rastlanmadı.

Şimdi bu kadar hüneri ayan beyan açığa çıkarılmış, ipliği pazara düşmüş bu prense ne ceza verildiğini okuyucularımız merak edebilir. Onun yanıtını hemen verelim. Prens hiç ceza görmedi. Sadece silahlı güçler müfettişliğinden ayrıldı. Yine kraliçenin kocasıdır. Sarayda oturur. Birçok ticari kuruluşu yönetir.

Bu kadar acayip bir davranışı açıklama gereğini erdem dolu(!) Hollanda burjuvazi demokrasisinin yetkilileri de kabul etmiş olmalı ki prense bir ceza verilmeyiş nedenini şöyle açıkladılar: Prens Lockheed ve Northrop'tan rüşvet almış bulunabilir ama, Hollanda hükümetine prensin bir etkisi olmamıştır. İhaleler dürüst ve hilesiz yapılmıştır. Bulunan bahane bu işte. Yüz karası rüşvetler böyle açıklanıyor.

Japonya

1965'e kadar Amerika'da birey başına en yüksek gelir düşen eyalet Newyork idi. 1965'te Kaliforniya yıllarca süren yükselişinin sonucunu aldı ve New York'u geçti. Ama ne var ki Kaliforniya'nın bu üstünlüğünü ne herkesin sandığı gibi sinema endüstrisi ne de petrol sağlamıştır. Bu yükselişin en büyük nedeni uçak endüstrisindeki gelişmedir.

Casablanca filmini seyreden okuyucularımız, onun son sahnesini anımsamış olmalılar. Humphrey Bogart ile Ingrid Bergman'ın belki de san'at yaşamlarının en parlak sahnesini oynadıkları bir havaalanı vardır. Bu havaalanı gerçekten vardır ve Hollywood da bu gibi sahneler için özel olarak inşa edilmiştir. Bu havaalanının bugün-1960'tan beri-Lokcheed satın alıp özel mülkleri arasına katmıştır. Burada ve alana yakın Burbank'ta Lockheed'in Genel Merkezi bulunur. Hollywood halkı Lockheedcileri sevmezler, ama Amerika'da her yerde para harcayan hacı ağalar bu silahçılardan çıkar. Bu nedenle sevmeyenleri olsa da Lockheed'in bunalımda olmasını istemeyenlerde vardır.

Hollywood Kaliforniya eyaletinin güneyindedir. Burası eyaletin en büyük kenti Los Angeles'in banliyösü sayılır. Kuzey Kaliforniya yani San Fransisco ve dolayları güneyden gerek hava ve doğa koşulları ve gerekse insanları açısından farklıdır. Ama kuzeyde buranın ünlü üniversitesi Stanford dolayları da uçak fabrikalarıyla doludur.

Böyle olunca, uçak ve silah alış-verişi zayıflayınca Kaliforniya'da, bu mutlu engin eyalette işsizlik artıyor, sokaklar aylak dolaşan kişilerle doluyordu. 1960'ların son yıllarıyla 1970'lerin başında Kaliforniya'da durum bu idi. Kaliforniya'nın mutluluğunu belirleyen Washington oluyordu bu nedenle. Yani savunma politikası ve dış politikaya göre Kaliforniya mutlu yada mutsuz oluyordu.

1967'de Vietnam savaşının tırmanma ile sonuçlanmayışı ile Kaliforniya'da Douglas için felaketli yıllar başladı. Onları 1968-de Boeing izledi ve çalışan işçi sayısı 100 binden 38 bine düştü. Ve çalışma alanında yeni konular bulma çabaları da boşa çıkınca bu firmanın durumu 1970'lerin başında tehlikeye girdi.

Ama en göze çarpan çöküş Lockheed'de başladı. 1972 yılında Washington'daki dostlarının yardımlarına karşın Lockheed bunalımı atlatamamıştı. Bu yılın ağustosunda bir dev satışla bunalımı atlatma düşüncesiyle şirketin genel müdürü Karl Kotchian Los Angeles'ten Tokyo'ya uçuyordu. Bu yolculuk hem Lockheed ve hem de Rolls-Royce'un kaderini, geleceğini belirleyecekti. Japonya kapitalist dünyanın hem en zengin-Amerika'dan sonra milli geliri en yüksek-ve hem de uçak ve silah üretmeyen ülkesiydi. Avrupa gibi "dedikoducu" insanlar değildi Japonlar. O halde Lockheed'i kurtarma harekatında büyük rol oynayabilirdi. Kotchian bu maksatla Japonya'daki ağını kurdu. Bu ağda en önemli adam Yoshio Kodama idi. Kodama savaş sonunda, savaş suçlusu olarak hüküm giymiş ama Amerikalıların anti-komünist ve faşistler üzerinde girdiği himaye kanadı sayesinde hapishaneden çıkmış para için herşeyi yapabilen, etkili dostları olan rahat rüşvet verebilen bir kişiydi. Bu kişiliğiyle Kore Savaşı sırasında Seul'de CİA'ya yardımlarda bulunurken Amerikalıların dikkatini çekti. 1950'lerde zenginlik ve politik etkinlik kazandı. 1958'de koruyup yetiştirdiği NABUSUKE KİSHİ Japonya'ya başbakan olunca etki alanı daha da genişledi. Almanya'daki Strauss'un rolüne girerek, Japonya'nın silahlanmasını savunmaya ve bu yolda kamuoyu yaratmaya girişti. Marubeni adlı bir dev firma ile siyasal ve rüşvete dayanan çalışmalarını yürütmeye başladı.

YARIN: Japonya (devam)

GÜNÜN GÖZLEMİ

(Baştarafı 4. Sayfada)

Ve bu kadar herzeyi yedikten sonra elbetteki o dönemde Bayar-Menderes ikilisi TEF'i tek bırakmazlardı. 53. sayıda TEF kapanıyor.

Aradan 26 yıl geçmiştir, ne değişmiştir Türkiye'de. 26 yıl öncenin eskileri ile 26 yıl sonranın yenileri arasında ne fark vardır?

Düşünmüşler, taşınmışlar 26 yılda bir arpa boyu yol gittikten sonra:

—Türkiye'nin bir eksiği kaldı, demişler, o da cinayetlerdir.

26 yıl önceki Türkiye'nin koşullarını aynen koruyup üzerine bir de cinaetleri ekleyerek bugünkü Türkiye'yi yaratmışlar.

1950 iktidarlarının devamı olduklarını gerine gerine söyleyenler, alsınlar Türkiye'yi getirdikleri yerden kafalarına çalsınlar.

Türkiye'yi alınteri, gücü ve emeği ile yaratmağa çalışan işçi ve emekçi halkımız 26 yıldır Türkiye'ye yerinde say yaptıranları unutmamalıdır.

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

oranlılığı nedeniyle ücretlerden alınan vergilerin en az yüzde 150 arttığını tahmini yanlış olmaz. De...ek oluyor ki tüccar ve Sanayicinin vergisi sabit değeriyle değil, enflasyonlu para ile de azalmış olacak, hem de yüzde 12 oranında. Acaba ilgililer buna ne derler.

- IV -

İşçi ve memurun zararına sermayedar sınıfını tutmak, ideolojik bir "hükumet etme" yöntemi değil midir? Şu otuzbeş milyona satılan apartman daireleri de dikkatimi çekti. Dairelerin yapsatçısı ünlü inşaatçı Ali Rıza Çarmıklı. "Ilimler de para olduğunu bilseniz şaşarsınız" diyormuş. Dairelerin hepsini peşin parayla satmış. Aşkolsun elogluna. Çalışıp kazanmışlar bu kadar parayı!

Meğer biz ne tembelmişiz? Oysa gün 24 saat ben 14 saat çalışırım. Bunun bir başka sırrı olsa gerek. Acaba şu daire alanlarla bir gazete röportajı mı yapsak! Çok ilginç olur değil mi?

İŞKENCELERE KARŞI TÜM SAVCILARI GÖREVE

(Baştarafı 1. Sayfada)

Adı geçen 6 kuruluşun sözcülüğünü yapan Ankara Tabip Odası Başkanı Nevzat Eren, son aylarda yüzkarası olarak nitelediği işkencenin Türkiye'ye bulaşmakta olduğunu belirterek başladığı konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Türkiye'de de geçmişteki işkence suçlarının çoğu cezalandırılmadan kalmıştır. Bunun en büyük nedeni, siyasal sorumluluk taşıyanların, en azından böyle bir yöntemi kullananlara göz yummuş olmakla onlarla bütünleşmeleri ve suç ortağı durumuna gelmeleridir. Suçları kovuşturmak onların da işine gelmez."

İşkence sorumlularının insanlığın pençesinden kurtulmayacaklarını belirten Eren, işkence sonucu ölen ve işkence gören kişilerin durumlarını rapor ve belgelerle kanıtlayarak bilgiler verdi. Hüseyin Karakaş, Yaşar Gündoğdu, Gülseren Kayın, ve Mustafa Nayır'ın işkence gördüklerini bunlardan ilk ikisinin de öldüklerini söyleyen Ankara Tabipler Odası Başkanı 3 Ocak 1980 tarihinden bu yana basında yer alan işkence haberlerini de özetledi.

Çağdaş Hukukçular Derneği adına konuşan Halit Çelenk, ortak açıklamada şu görüşleri ekledi:

"İşkencelerin önemli ölçüde önlenebilmesi için gözaltı süresinin başından sonuna kadar sanıkla avukatın görüşebilmesi ve avukatsız alınan ifadenin geçersiz sayılması gerekir. Ülkemizde yürürlükte bulunan Ceza Yargılamaları Usulü Yasasında sanıkla avukatın görüşmesine engel bir hüküm yoktur. Bununla beraber uygulamada duraksamaları önliyebilmek için bu konularda yasaya açıklık getirilmesinde yarar görüyorum. İşkencelerin alabildiğine ve pervasızca uygulandığı günümüzde bir an önce yasa değişikliği yapılarak gözaltı başlangıcında ve özellikle ilk ifadede avukatın bulunması ve sanıkla görüşebilmesi yolunda hükümler getirilmelidir. Tüm hukukçuların ve parlamenterlerin bir an önce bu konuya eğilmelerini yararlı görüyorum.

İŞKENCE GÖRENLER NE DİYOR?

Toplantıyı yöneten Nevzat Eren daha sonra toplantıya katılan ve işkence gören yurttaşlara söz verdi.

İlk olarak konuşan ODTÜ işçisi İbrahim Koç, şunları anlattı,

"15 Nisanda evim arandı. Birşey bulamadılar. Önce Kayaş karakoluna götürüp, dövdüler. Ertesi gün 1. şubeye götürüldüm, orada 4 gün kaldım. Buradan da 2. Şubeye götürdüler. Beni çırılçıplak soydular. "Alevi misin, sunni misin" diye sordular. Komiser muavini Hüseyin Akbulut copla dövdü ve vücudumun her yerine sigara bastı sonra gözlerimi bağladılar, lastik hortumla dövdüler. Cop soktular, sırtımda adam taşıttılar, hiç yapmadığım hadiseleri sordular. ODTÜ'de işçi ve CHP'ye kayıtlı olduğum için yaptılar."

Basın toplantısında konuşan Mebrure Çiçek adlı bir yurttaş ise 7 Mayıs günü Mamak Askeri Cezaevi'ndeki olaylarla ilgili açıklamalarda bulundu.

Önce öğrenci velileri derneğin Başkanı Mehmet Emiralıoğlu, Ankara Valisinin yapılan işkenceler karşısında kayıtsız kaldığını söyledi.

Basın toplantısında ayrıca TÖB—DER'li öğretmen Mehmet Ali Yolagelmez'in fotoğrafları dağıtılarak kendisine yapılan işkence Eren tarafından anlatıldı.

Eren toplantıda kendilerine yapılan işkenceleri anlatanların can güvenliklerinin T.C hükümeti ve siyasal iktidar tarafından sağlanmasının zorunlu olduğuna dikkati çekti.

ANKARA TEMSİLCİMİZ ERGİN ATASÜ DANIŞTAY BAŞKANI'NA NEZAKET ZİYARETİNDE BULUNDU

ANKARA (DEMOKRAT)

Gazetemizin Ankara Temsilcisi Ergin Atasü, Danıştay Başkanı Ragıp Tartan'a bir nezaket ziyaretinde bulundu.

Ergin Atasü'yü, saat 17.30'da çalışma odasında kabul eden Danıştay Başkanı Ragıp Tartan gazetemize başarılar diledi ve çalışanlara sevgilerini yolladı. Tarhan, Danıştay'ın kuruluş yıldönümü nedeniyle yapılan bu ziyaretten memnunluk duyduğunu bildirdi.

Ankara Temsilcimiz Ergin Atasü de ziyaret sırasında, Danıştay'ın önemi üzerinde durdu, çalışan kitlelere yaptığı katkıları övdü. Atasü, Danıştay'ın bundan sonra da önemli görevler üstleneceğini belirterek, başarı dileklerini iletti.

TÜRKİYE'DE ALTI AYDA 46 BİN KİŞİ SİYASAL NEDENLERLE GÖZALTINA ALINDI

BRÜKSEL (ANKA)

Brüksel'de hazırlanan bir uluslararası rapora göre Türkiye'de altı ayda toplam 46 bin kişinin siyasal nedenlerle gözaltına alındığı açıklandı.

Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) Temsilcisi Jenan Claude Wartel ile Uluslararası Demokratik Hukukçular Örgütü (UDHD) Temsilcisi Avukat Pierre Vandernoot'un Türkiye'yi ziyaret ettikten sonra hazırladıkları rapor Brüksel'de açıklandı.

Raporda, "Türkiye'de açık bir faşist rejimden sözetmek erken olmakla birlikte, ülkenin, tıpkı 1930'larda Hitler'in Almanya'da iktidara gelişini önceleyen günlere benzer bir dönem yaşandığı' ifade edilmektedir.

İki uluslararası örgüt adına açıklamalar yapan Avukat Vandernoot, Türkiye'de gazeteciler, hukukçular, yazarlar, sendikacılar, demokratik örgütler temsilcileri, politikacılar da dahil çok geniş bir çevreyle temas ettiklerini belirttiler.

DSP ve UDHD temsilcileri hazırladıkları raporu açıklarken "Kasım 1979'dan beri Türkiye'de 46 bin kişinin siyasi nedenlerle gözaltına alındığını, bunların önemli bir kısmının işkenceden geçirildiğini meslek örgütlerine ağır baskılar uygulandığını, merkezlerinin kapatılıp, yöneticilerinin tutuklandığını, devlet görevlilerinin siyasal nedenlerle görevlerinden uzaklaştırıldığını, siyasal parti ve sendika yöneticilerinin tutuklanıp yargılandığını avukatların savunma görevini çok zor koşullar altında yerine getirebildiklerini, hatta bu yüzden tutuklandıklarını, gazetelerin yasaklandığını, gazetecilerin ve yazarların kovuşturulduğunu" belirttiler.

DSF ve UDHD temsilcileri, daha sonra "Türkiye için alarm çanlarının çalındığını" vurgulayarak, uluslararası kamuoyunu ve demokratik örgütleri, Türkiye ile dayanışmaya çağırdılar.

YOZGAT'TAKİ

(Baştarafı 1. Sayfada)

Altan Tuna, Nizamettin Çoban ve Mehmet Balta'nın imzalarıyla Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Meclis Araştırması, önergesinde "Faşist eşkiya Yozgat'ta kol gezmektedir. Tarafsız olması gereken kolluk kuvvetleri ve yönetim, yanlı, maksatlı ve kasıtlı tutumlarıyla terörü artırmaktadır." denilerek, Cumhuriyet ve Demokrasiyi hertürlü yolla Türkiye genelinde zorlayan faşist terörün bugün Yozgat'ı tüm boyutlarıyla işgal ettiği vurgulandı.

Gerçekten tarafsız olan yargı organlarının bile zaman zaman koşullardan etkilenerek görevlerini yeterince yapamaz duruma düştükleri belirtildi.

DR. BEŞİKCİ İÇİN ULUSLARARASI KAMPANYA AÇILDI

BRÜKSEL (FNFO-TÜRK)

Doğu Anadolu ile ilgili sosyolojik çalışmalarıyla tanınan ve TCK'nun 142/4. maddesine aykırı suç işlediği gerekçesi ile 7.5 yıl hapis cezasına çarptırılan Dr.İsmail Beşikçi için uluslararası bir kampanya başlatıldı.

Halen cezasını İstanbul Toptaşı Cezaevinde çekmekte olan Beşikçi için İsveç Yazarlar Örgütü Başkanı Bayan Mousse Boulanger ile İsveç Yazarlar Birliği Başkanı Jan Gehlin, Türkiye Cumhurbaşkanı'na ve Başbakan'a birer mesaj göndererek mahkumiyeti protesto ettiler ve Beşikçi ile dayanışmalarını bildirdiler. Mesajlarında ayrıca, çağımızda halkın en temel hak ve özgürlüklerinden yoksun bırakılmasını, da eleştirdiler.

ÖĞRENCİSİNİN IRZINA GEÇEN ÜLKÜ-BİR ÜYESİ ÖĞRETMENE YENİDEN GÖREV VERİLDİ

YURT HABERLERİ MERKEZİ

Afyon'a bağlı Sandıklı ilçesi Güre Köyü İlkokulu öğretmeni iken 12 yaşındaki kız öğrencisini kaçıran ve mahkemedeki yargılanması sonucu "kız kaçırmak ve ırza geçmek"ten hüküm giyen Yakup Kara adlı kişi, iktidarca yeniden göreve başlatıldı.

Halen Isparta ili Sütçüler ilçesinde ilkokul öğretmenliği yapan Yakup Kara'nın yeniden göreve başlatılmasında, eski ÜLKÜ-BİR üyesi olmasının etken olduğu belirtildi.

İşbaşına geldiği tarihten başlayarak binlerce ilerici-yurtsever ve namuslu öğretmeni salt halktan yana bir eğitim politikası izledikleri için açığa alan yada oradan oraya sürerek binlerce ailenin parçalanmasına neden olan Demirel azınlık hükümetinin ırz düşmanı bir kişiyi yeniden öğretmen olarak görevlendirmesi, gerek Sandıklı ve gerekse Sütçüler ilçesindeki öğretmenler ve halk arasında tepkiyle karşılandı. Atama ile ilgili nefretlerini dile getiren yurttaşlar, söz konusu kişinin derhal görevden alınmasını istediler.

OLAY NASIL OLDU

Yaptığımız saptamalara göre, olay şöyle gelişti.

MHP yanlısı eski ÜLKÜ-BİR üyesi olduğu bildirilen Yakup Kara adlı kişi, evli bir çocuklu olduğu halde, öğretmenlik yaptığı Afyon'un Sandıklı ilçesi Köyünde 12 yaşındaki E.K. adlı kız öğrencisini 2.2.1976 tarihinde kaçırarak ırzına geçti. Öğrencisiyle 10 gün birlikte yaşayan Yakup Kara, daha sonra yakalanarak tutuklandı.

Öğrencinin annesi Elife Koyuncu'nun davacı olması üzerine sanık Sandıklı Ağır Ceza Mahkemesinde yargılandı. Esas. 976/16 Güre 977/93 no'lu dava dosyasıyla sürdürülen yargılama suçlarından Yakup Kara'nın işlediği suçlar sabit görülerek, "kız kaçırmak ve ırza geçmek" sonucunda toplam 13 ay 10 günlük hapis cezasına çarptırıldı.

Ağır Ceza Mahkemesi kararında, "sanığın olaydan pişmanlık duyduğuna dair herhangi bir delil elde edilemediğinden ve cezası tecil edildiğinden bir daha suç işlemeyeceği hususunda bir kanı da hasıl olmadığından sanık hakkında 647 sayılı yasanın 6. maddesinin uygulanmasına gerek görülmedi" denilerek verilen ceza tecil edilmedi.

İngiliz işçileri genel grevde

LONDRA (REUTER)

İngiltere'de Thatcher hükümetinin ekonomik ve sosyal politikasını protesto etmek amacıyla, ülkede 24 saatlik genel greve gidildi. Ülkede genel grev ilan eden İşçi Sendikaları Konfederasyonuna üye 112 sendika ve 12 milyondan fazla işçinin genel greve gitmesi, İngiltere'de günlük yaşamın durmasına yol açtı. Bir günlük genel grev sonucu, Londra'da gazetelerin basılmadığı ve şehiriçi ulaşımın durduğu bildirildi.

Bu arada, İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher, Avam Kamarasında yaptığı bir konuşmada "Vatanlarını seven tüm İngiliz işçilerinin işbaşında olmaları gerektiğini" söyledi. Genel grevin işçilere hiçbir yarar sağlamayacağını iddia eden Başbakan, yapılan genel grevin ülke ekonomisine büyük ölçüde zarar vereceğini ileri sürdü.

İngiltere'deki genel grevin yanısıra, Fransa'da da 13 Mayıs "Eylem Günü" olarak ilan edildi. Fransa'nın iki büyük sendikası CGT ve CFDT ile birlikte Fransalı öğretmenlerin sendikası FEN, 13 Mayıs Salı gününün "Eylem Günü" olarak saptanması üzerine üyelerinin "Eylem Günü" içinde yer almaya çağırdılar.

TRT REDAKSİYON

(Baştarafı 1. Sayfada)

"Terör ne istiyor?" programının yapımcısıydı.

TRT çevrelerinden edinilen bilgilere göre Haber Dairesinde yakında üst düzeyde yetkililer arasında çok sayıda değişiklikler yapılması bekleniyor. Atamalar TRT çalışanları arasında haber dairesinin "reorganizasyonu" şeklinde değerlendiriliyor.

TÜRKİYE

(Baştarafı 1. Sayfada)

Kurulu üyesi Ecz. Atilla Uzgören: "Biz eczacılar olarak halkın sağlığı için çalışıyoruz" dedi.

11 Mayıs'tan bu yana Ankara'da devam eden kongrenin son gününde çeşitli mesleki konular üzerinde tartışmalar ve "İlacın yanlış kullanımı, suistimali ve toplumsal sorunları" konulu panel yer aldı.

Ankara Eczacı Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ecz. Atilla Uzgören de dünkü oturumda sunduğu bir raporda "Mesleki örgütlenme ve eczacı odalarının işlevi" konularını ele aldı.

ÖZAL, ENFLASYONUN SON ÜÇ AYDA DÜŞTÜĞÜNÜ ÖNE SÜRDÜ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal, özel borçların ertelenmesi konusunda Washington'da yaptığı temaslarda olumlu sonuçlar elde ettiğini açıklarken, Reuter Ajansı tarafından öne sürülen Türkiye'de yüzde 131.9'lük enflasyon artışı haberinin doğru olmadığını; tersine son üç ayda enflasyonun düştüğünü öne sürdü.

Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal borçların ertelenmesi konusunda Washington'da yaptığı temaslarda olumlu sonuçlar elde ettiğini açıkladı.

IMF yetkilileriyle yapılan görüşmelerde Standt-by anlaşmasının süresinin bir ya da üç yıllık olacağı yolunda henüz bir açıklık olmadığını kaydeden Özal "ancak müspet bir neticeye varacağımızı ümit ediyoruz" dedi. Türkiye'nin bugünkü durumunun çeşitli kuruluşlardan borç almasına müsait olmadığına dikkati çeken Özal, devletlerden borç alınacağını belirtti. Özal Türk Ekonomisine beş yıl sürekli yardım yapılmasının gerekli olduğunu anlattı.

DEMİREL

(Baştarafı 1. Sayfada)

"Ayak üstü yorum yapmam, gruba giriyorum orada konuşacağız" dedi. Demirel gazetecilerin "Sizin görüşlerinizi gazetelerimiz bekliyor gazetelerimize ne diyelim" şeklindeki sözlerine de "hiç bir şey söylemem, deyin" karşılığını verdi.

Genelkurmay Başkanı'nın sözlerinde yadırganacak bir şey görmediğini bildiren AP Grup Başkanvekili Oğuz Aygün ise şöyle konuştu:

"Sayın Genelkurmay Başkanı Orgeneral Evren'in ifadelerinde yadırganacak ve üzerinde beyanda bulunacak bir taraf göremiyorum. Yurt dışında kendisine sorulan sualleri en güzel şekilde cevaplandırmıştır. Esasen başka türlü cevap vermesi mümkün değildir."

ASKERİ YARGITAY TÖB-DER YÖNETİCİLERİNİN BERAAT KARARINI ONAYLADI

ANKARA (DEMOKRAT)

Askeri Yargıtay 3. Dairesi, TÖB—DER Genel Merkez ve Ankara Şubesi yöneticileri için dernek genel merkez ve şubesinin 21.2.1979 tarihinde aranmasından sonra Askeri Mahkemede açılan ve tutuksuz olarak sürdürülen davada verilen beraat kararını onayladı. Daire ayna davada TÖB—DER çalışanlarından Leyla Akbaş için verilen mahkumiyet kararını da bozdu.

TÖB—DER Merkez ve şube yöneticileri hakkında dernek genel merkez ve şubesinin aranmasından sonra, Sıkıyönetim ve Dernekler Yasası'na aykırı hareket etmek ve halkı yasalara karşı kışkırtmak suçlarından Askeri Mahkemede açılan davada verilen beraat kararının Askeri Yargıtay 3. Dairesindeki temyiz duruşmasında ayrıca TÖB—DER yöneticileri hakkında Sıkıyönetim Yasası'na aykırı davranmaktan açılan kamu davasının sıkıyönetim mahkemelerinin görevleri dışında olduğu bildirildi.

TÖB—DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve 17 arkadaşı için verilen kararın temyizine ilişkin Askeri Yargıtay Başsavcı Vekili Hakim Albay Doğan Tolon tarafından hazırlanan tebligname de 1402 sayılı yasaya göre sıkıyönetim komutanının "bulundurma yasağı" koymaya yetkili olmadığı belirtildi.

Askeri Yargıtay 3. Dairesi'nin Hakim Albay F. Marşan, S.Tüzün, S. Umurhan, I.Şengünlü ve A.Turan'dan oluşan heyetince verilen kararın TÖB—DER yöneticilerinin Dernekler Yasası'na aykırı hareket etmelerine ilişkin bölümünde şöyle denildi:

'TÖB—DER'in açıklamalarında demokratik ve Anayasal devlet düzenini tahribe yönelik, faşist olarak nitelendirilen güçlere ülkede silahlı saldırılarla meydana getirilmek istenen ortama karşı koyma gereğinden, bunun içinde dernek bünyesindeki çekişmeler ve görüş ayrılıklarından beri kılınmasını öneren, ayrıca sıkıyönetimin kaldırılması için çaba sarfedilmesi gerektiğini belirleyen fikirler ihtiva etmektedir. Özetlenen bu bildirilerin TÖB—DER tüzüğünün 3 ve 4. maddelerinde gösterilen amacı ve yapacağı işlerin gereği olduğu, hürriyetleri yasal yoldan da olsa kısıtlayan sıkıyönetimin kalkmasının dahi bu maddelerde gösterilen faaliyetler cümlesinden bulunduğunu kabul etmek makul bir görüş sayılmıştır.

Ayrıca anılan bildirilerin metni yukarıda yazılan T.C.K'nin 312. maddesindeki suçu maddi ve manevi unsurlarının bulunmaması nedeniyle oluşturması olanak dışıdır. Bu nedenle yerinde görüşlerle teşis edilen karara karşı komutan ve askeri savcının ileri sürdükleri temyiz itirazları varid görülmemiştir.

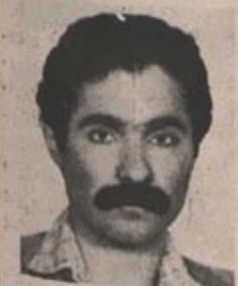
1630 sayılı kanunun 65/2 ve 70. maddelerine aykırı davranmak suçlarından dolayı davayı rüiyet sıkıyönetim mahkemelerinin görevi dışında görüldüğünden, açılan kamu davasından dolayı görevsizlik kararı verilmesi gerekirken yazılı olduğu şekilde nihai karar tesisi yasaya aykırı bulunduğundan hükmün bu kısmının bozulmasına oybirliği ile karar verildi."

Askeri Yargıtay Başsavcı Vekili Hakim Albay Doğan Tolan'un TÖB—DER Merkez ve Ankara Şubesi yöneticileri hakkında verilen kararın temyizi için Askeri Yargıtay 3. Dairesine sunduğu teblignamede 1402 sayılı yasaya göre Sıkıyönetim Komutanı'nın "Bulundurma Yasağı" koymaya yetkili olmadığı belirtildi. Teblignamede ayrıcayasaklanmış bir yayını bulundurmanın 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'na aykırı hareket etmek olarak kabul edilemiyeceği ifade edildi.

TÖB—DER Merkez ve Ankara Şubesi yöneticileri hakkında verilen karardaki suç unsurlarının "Sıkıyönetim yasaklarına aykırılık yönünden' araştırıldığı bölümünde şu görüşlere yer verildi:

"Sıkıyönetim Komutanı'nın görev ve yetkileri 1402 sayılı kanunun 3. maddesinde gösterilmiş olup, maddenin yayınlarla ilgili c) fıkrasında "bulundurma" yasağı gibi bir yetki öngörülmemiş olup askeri yargıtay dairelerince verilen benzer kararlarda belirtildiği gibi yasaklanmış bir yayını bulundurmakla 1402 sayılı kanunun 16/1. maddesine aykırı davranışta bulunulmuş olmasına olanak görülmemiştir.

Askeri Yargıtay Başsavcı Vekili Hakim Albay Doğan Tolan tarafından hazırlanan teblignamede ayrıca suç teşkil ettiğini öne sürülen basına açıklama ve TÖB—DER ajanslarının suç teşkil etmediği, öne sürüldüğü gibi, toplumda kin ve düşmanlığı kışkırtma biçiminde bir içerik taşımadığı ifade edildi.

Süleyman POLAT (1957 - ....)

Devrimci, yurtsever oğlumuz faşistlerce katledildi.

Anısı hep bizimle olacak.

AİLESİ

(Demokrat: 1786)

Faşistlere

(Baştarafı 1. Sayfada)

leri emekli assubay Yaşar Kurtuluş'u yakalayarak gözaltına aldılar.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilileri olayı doğrulayarak emekli assubay Yaşar Kurtuluş'un soruşturma için gözaltına alındığını açıkladılar.

YİTİK

Nüfus cüzdanımı yitirdim. Geçersizdir.

Ersan KARAORS

Demokrat: 1839

MİHRİ BELLİ: TEP OLSUN OLMASIN, MÜCADELEMİZ SÜRECEKTİR

HABER MERKEZİ

Türkiye Emekçi Partisi'nin Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılması üzerine Genel Başkan Mihri Belli bir açıklama yaparak, "TEP olsun olmasın mücadelemiz sürecektir" dedi.

Mihri Belli açıklamasında "TEP işçi sınıfının öncü birliği, yoksul köylülük içinde kök salmış bir proleter parti durumuna yükselmek için kuruldu. Her çeşit kalıpçılıktan uzak kalmayı bilerek Türkiye toplumunun özgül koşullarını gözönünde tutarak bu nitelikte bir siyasal örgütü yeniden gerçekleştirmek önümüze dikilen ilk görevdir" dedi.

Mihri Belli yaptığı açıklamada, TEP'in altmış yıllık proleter devrimci hareketin tarihinde ortaya çıkan herşeyin temsilcisi ve mirasçısı olarak ortaya çıktığını, bu mirasa sahip çıkmak, onu sürdürmenin devrimci bir görev olduğunu ve bu görevi sürdürecek bilinçteki kadroların bugün de ayakta olduğunu belirterek şunları söyledi:

"TEP, Türkiye toplumunun özgüllüğü ve dünya koşullarını gözönünde tutan bağımsız ve yaratıcı bir tutumla çağımızın devrimci düşüncesini Türkiye gerçeklerine uygulamak, böylelikle devrimci çizgisini saptama çabasında bir siyasal örgüt olarak kuruldu. Bu tutumuyla milli demokratik devrim stratejisini benimsemiş, bu stratejiyi tüm sapmalara karşı savunmuştur. Bu strateji Türkiye'deki tüm yurtsever güçleri emperyalizme ve işbirlikçilere karşı faşizme karşı bir cephe dayanışması içinde birleştirecek tek doğru stratejidir."

Açıklamasının son bölümünde Türkiye solunun bölünmüşlüğünün emperyalizmin elindeki en güçlü silah olduğunu, bu silahı sınıf düşmanlarının elinden almak için ayrı sol gruplarda yer alan sağlam unsurların bilimsel sosyalizmin ilkeleri çevresinde birleştirmek için çaba harcanması gerektiğine değinerek, "Birlik sorunu şu anda en acil sorun olarak karşımızda durmaktadır, bu birliği sağlamak bu soruna çözüm getirmek başta gelendevrimci görevimizdir. TEP'in bundan beş yıl önce kurulur kurulmaz, şimşekleri üzerine çekmesi, işbirlikçi iktidarların boy hedefi haline gelmesi ve sonunda kapatılması devrimci çizgimizin doğruluğunun kanıtıdır. Bu aynı zamanda sosyalizm yolunda bağımsızlık ve demokrasi mücadelemizin ne denli çetin olacağını da gösterdi. TEP olsun olmasın bu mücadele sürecek ve zafere ulaşılacaktır" dedi.

"NATO HAREKET

(Baştarafı 1. Sayfada)

Paktı ülkelerinin toplantı sonunda yayınlanacak bir bildiri ile NATO ve Varşova Paktı arasında bir saldırmazlık anlaşması imzalanmasını önerecek-lerini bildirmektedir. Varşova Paktı ülkeleri Carter'in ve Ulusal güvenlik danışmanı Brzezinski'nin uyguladığı politikanın yeni bir dünya savaşına yolaçabileceğini savunuyorlar.

Başkan Carter ise gazetecilerle yaptığı konuşmada müttefiklerin İran'a karşı uygulamayı, sözverdikleri yaptırımları beklediklerini açıkladı. ABD Dışişleri Bakanı Muskie de Brüksel'de yaptığı basın toplantısında ABD'nin müttefiklerinden İran'a topyekün ekonomik ambargo uygulamasını beklemek hakkıdır" dedi.

BORÇ ERTELEME

(Baştarafı 1. Sayfada)

le ilgili toplantının Haziran ayında " teknik düzeyde" yinelenmesi kararlaştırıldı.

Bu konuda, borç erteleme toplantısının, erteleme kararını da kapsayacak biçimde, Mayıs ayı içinde yapılacağının daha önce açıklanmasına karşın, Türkiye'nin IMF ile yapacağı yeni Stand-By düzenlemesinin açıklık kazanmaması nedeniyle ertelenmesi yoluna gidildi. Bunun yerine, borç tutarları üzerinde mutabakat sağlamaya yönelik teknik bir çalışma yapıldı. Ancak bu toplantıya da Türkiye, gerek sayı, gerekse yetki bakımından yetersiz bir kadroyla katıldı.

NE ALIRSAN 12.5

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 68 03 Yıl: 11 Sayı: 3384/161

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ		
3 aylık 900.— 6 aylık 1800.—		
1 yıllık 3600.—TL.		
YURT DIŞI		
Normal	3 aylık 2250.—	55 DM
	6 aylık 4500.—	110 DM
	1 yıllık 9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık 4500.—	100 DM
	6 aylık 9000.—	200 DM
	1 yıllık 18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI	
2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm)	650TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL.

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Mehmet TURANLIOĞLU

Devrimci arkadaşımızı bir kaza sonucu yitirdik.

Ailesine başsağlığı dileriz.

G.E.E. 2E/1 SINIFI ARKADAŞLARI VE ÖĞRETMENLERİ

(Demokrat: 1783)

'O ölümler ki Kahramanca söylenen Bir marşın Sözleri gibi"

8 Mayıs 1980'de Bursa'da faşistlerce katledildi. Anısı yaşıyor.

Celal CANPOLAT (1945 - ....)

ARKADAŞLARI

(Demokrat: 1785)

ZAFER GECESİ

Hitler faşizminin yenilgisinin 35.yıldönümünü tüm barış güçleri ile birlikte kutlayalım. 16 Mayıs, 1980 Cuma Tepebaşı Gazinosu

TİYATRO
KORO
SANAT GÖSTERİLERİ

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

(Demokrat: 1938)

Talan edilmedik bir okyanus dipleri kalmıştı

Kapitalist ülkeler şimdi de okyanuslara göz dikti

● *Kapitalist ülkeler hammadde sıkıntısı içindeler. Bu hammaddelerin çoğunluğunu geri bıraktırılmış ülkelerden ithal etmek zorundalar*

● *Kapitalist ülkeler okyanus diplerindeki madenleri işletme hakkını hukuki düzeyde kabul ettirmeye çalışıyorlar. Bu sayede geri bıraktırılmış ülkelere karşı bir koz elde edecekler*

Uluslararası sulardaki hammadde kaynaklarına el atan maden tekelleri okyanus madenciliği için büyük yatırımlar yapıyorlar. Bu hammadde kaynaklarını gaspedebilir ve bunu hukuksal düzeyde kabul ettirebilirlerse, bu hammaddelerin dış alımını yapar olmaktan çıkıp, başlıca dışsatımını yapan ülkeler haline gelebileceklerdir.

Bir yandan kar amacıyla çalışan, hammaddeleri oburca yutan düzensiz Kapitalist ekonomiler, diğer yandan hızla büyüyen dünya nüfusu ve artan tüketim hammadde kaynaklarını bir mirasyedi gibi har vurup harman savuruyor. Bu gerçeği bu işin sorumlularının, kendi söylediklerinden de görebiliriz. İngiltere metal odası başkanı Mr. Dowding, yüzyılın sonuna doğru bakır, çelik ve alüminyum endüstrisi kaynaklarına olan talebin aşırı büyüyeceğini, ve bunu birçok uluslararası otoritenin doğruladığını daha Mayıs da ilan etmişti.

Gelişmiş Kapitalist Ülkeler hammadde açısından geri bıraktırılmış ülkelere büyük ölçüde bağımlıdır. Örneğin Dünya Bankası kaynaklarına göre Amerika Birleşik Devletleri manganez ihtiyacının %93'unu, Batı Avrupa, %97'sini ithal etmek zorundadırlar.

Manganez yumrularının içinde bulunan manganez, nikel ve bakır gibi hammaddeler kapitalist ülkelerce %95 oranında, ithal edilmektedir. Hammadde sıkıntısının baş sorumlusu olan bu ülkelerin devlet adamları, örneğin Schmidt, "Gelişmiş ülkelerin potansiyelleri bellidir yeni kaynak için, özellikle üçüncü dünya ülkelerinden başlanmalıdır" demektedir.

Kapitalist ülkeler, manganez yumrularının işletme hakkını gaspedebilirler ve bunu uluslararası hukuki düzeyde kabulettirebilirlerse, ellerinin altında bir alternatif olarak bulunduracaklardır. Böylece bu hammaddelerin dışalımını yapar olmaktan çıkıp, başlıca dışsatımını yapan ülkeler haline gelebileceklerdir.

Maden tekellerinin manganez yumrularını çıkarması bir gasptır

Bu maden kaynakları uluslararası sularda bulunmaktadır.. Kime ait olduğunu belirlemek üzere Birleşmiş Milletler Deniz Hukuk Konferanslarında bir karara varılamamaktadır. Madenlerini oluşturan şirketler kendi ülkeleri hükümetlerine ve parlementolarına manganez yumrularının çıkarılabilmesinin yasalaşması doğrultusunda baskı yapmaktadırlar. Bu ülkelerin devlet adamları, bu şirketlere göz kırpmaktadır. Örneğin Carter, Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansından bir sonuç alabilmenin yolunun okyanus madenciliğinin fiili olarak başlatılmasından geçtiğini söyleyebilmektedir.

ABD, bu madenleri işletme hakkının kendisine ait olduğunu savunurken maden kaynaklarının Amerikan halkından alınan vergilerle bulunduğunu söylemektedir.

Birleşmiş Milletlerde yüzden fazla ülkeyi temsil eden 77'ler grubu bu madenleri işletme tekelinin uluslararası bir otoriteye verilmesini istemekte, ve her isteyen ülkenin katılmasını savunmaktadır.

Kar ilkesiyle çalışan ekonomiler, geleceği temsil etmemelerine karşın yarınlarımızı da ipotek altına sokacak bir biçimde, tüm maddi değerleri talan etmektedirler. Yarını temsil edenler, bu talana bugünden karşı koymalıdır.

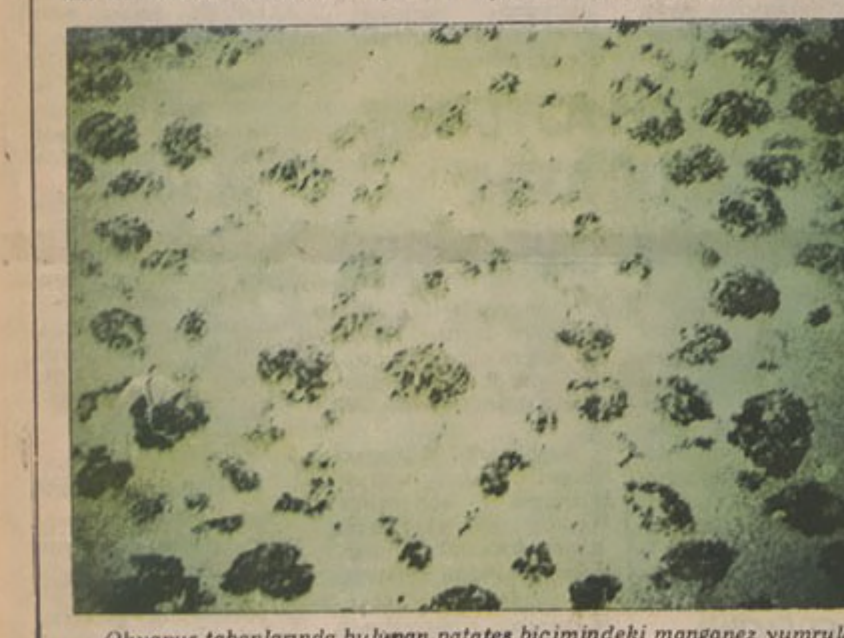
DÜNYADA MANGANEZ YUMRULARININ DAĞILIMI

MANGANEZ YUMRULARI NEDİR?

Manganez yumruları çelik endüstrisinin demirin dışında kalan manganez, nikel, kobalt gibi diğer temel hammaddelerini ve bakır içermektedir.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde bazı hammadde kaynakları bulunmamaktadır. Bu hammadde kaynaklarına sahip olanlar ise gereksinmelerini öncelikle geri bıraktırılmış ülkelerden getirtmektedirler. Ancak geri bıraktırılmış ülkelerdeki bağımsızlık mücadelesi ve devletleştirme politikaları sonucu, batı ülkeleri, içinde bulundukları hammadde bunalımını aşmak için okyanus tabanlarında bulunan patates biçimindeki bu hammadde kaynaklarına yönelmişlerdir.

Bugün için, okyanus tabanlarının değişik bölgelerine dağılmış bulunan bu maden yumrularının ancak Kuzey Pasifik Okyanusunda, Hawaii-Meksika arasında olanlar metal içerikleri ve üretim açısından ekonomiktir. Bu bölgede yaklaşık 5000 ile 6000 metre derinlikte 1,5 trilyon ton yumru bulunmaktadır. Budünyanın bakır, nikel, kobalt, manganez, vanadyum ve çinko tüketimini yüzlerce yıl karşılayacak bir potansiyeldir.

Okyanus tabanlarında bulunan patates biçimindeki manganez yumruları.

Okyanus madenciliğini tekeller yönetiyor

Büyük yatırım gerektiren okyanus madenciliği için ABD, Kanada, İngiltere, Japonya ve diğer gelişmiş kapitalist ülkelerin petrol madencilik ve başka dallardaki çok güçlü şirketleri kendi aralarında konsorsiyumlar oluşturmuşlardır.

Ocean Minerals Co.:
a) Lockhead Missiles Space Co. (ABD)
b) Standart Oil of İndiana (ABD)
c) Biliton the Minerals (Hollanda)
d) BKW Ocean Minerals(Hollanda)

Ocean Mining Assoc.:
a) Tenneco (ABD)
b) Deepsea Ventures (ABD)
c) Essex Iron Co. (ABD)
d) Union Mines Inc.(Belçika)
e) Japanese Mn. Nodule Development. (Japon)

Kennecoltt Consortium:
a) Kennecott Copper Co.(ABD)
b) Rio-Tinto Zinc (İngiltere)
c) Consolidated Gold Field(İngiltere)
d) Mitsubishi Co. (Japon)
e) Noranda Mines (Kanada)

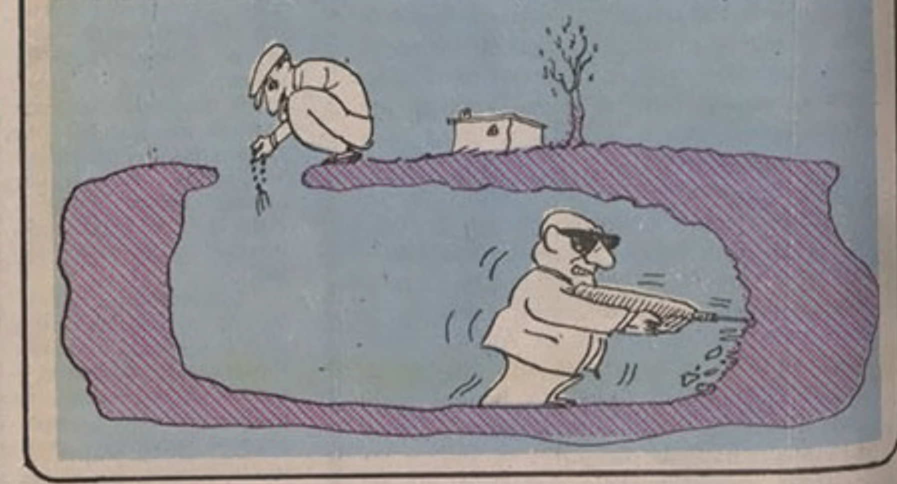
Summa Corp.:
a) % 100 Howard Hughes

In Co. Consortium.:
a) International Nickel (Kanada)
b) AMR (B.Almanya)
c) Sumitomo (Japon)

CNEXOT..............: Fransa
MİTİ-OMRDA......: Japonya

Bu madencilik şirketleri Güney Afrika'da, Şili'de, Zaire'de ve diğer yerlerdeki evrensel soygundan bilinen isimlerdir. Her tekelin gelişmiş bir teknolojiye sahip bir gemisi bulunmaktadır. Örneğin Howard Hughes'un CIA dan kiraladığı geminin günlüğü 30.000 dolardır. Bu gemi yılda yaklaşık 1,5 milyon ton yumru çıkartabilmektedir. Ayrıca CIA'nında bu şirketler ilişkisini gösteren ilginç bir olay olarak değerlendirilmektedir.

İleri bir teknoloji kullanan ve maliyeti çok yüksek olan bu gemilerin, geri bıraktırılmış ülkelerce edinilmesi mümkün değildir.

TV

Kadın Yayınları Danışma Kurulu toplantısından bir görünüm.

Bir toplantının ardından

TRT'nin düzenlediği Kadın Yayınları Danışma Kurulu toplantısı geçtiğimiz hafta içinde Ankara Radyosu'nda yapıldı. Toplantıda sunulan çeşitli tebliğlerin birleştikleri nokta; Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı içinde kadının rolünün geri plana itildiği, çocuklarda cinsiyete dayalı görev ayrımı anlayışını yerleştiren bir eğitim sisteminin varlığı idi. Çözüm olarak önerilen ise, kadınların üretim sürecinde yer almaları gerektiği ve erkeklerin de en az kadınlar kadar eğitilmeleri olarak somutlanıyordu.

Böyle bir toplantının düzenlenmesi, çözüm için eksik de olsa önerilerin getirilmesi ve tartışmaya açılması gerçekten olumlu bir çaba olarak değerlendirilmelidir. Ancak toplantıda baştan sona kadar göze çarpan, batıda görülen eğilimlerin Türkiye'de de baş göstermeye başlamasıydı. Genel olarak Türkiye'nin toplumsal yapısının çok yüzeysel, üstü kapalı bir şekilde tanımlandığı toplantıda, çalışan kadının eşitsizlikten kurtulacağı, özgürlüğünü eline alarak bağımsız bir varlık olabileceği imajının yanında feminizm sapmasının da belirtileri görülüyordu. Bilindiği gibi feminizm; tek bir cinsin, kadının kurtulmasını amaçlayan, sınıfsal temele oturmayan, karşı cinsi aşağılamaya kadar giden bir harekettir. Belki, ülkemizde filizlenmeye başlayan bu anlayış batı toplumlarındaki kadar aşırı boyutlara varmamıştır, ancak bunun belirtilerini içinde barındırmaktadır.

TRT'nin reklam politikasının oldukça iyi bir eleştirisi yapılırken, kadınlara yönelik programların içeriği yeterince irdelenmedi. Özellikle kadın programlarının 'toplumsal değer yargılarının ve egemen kesimlerin çizdiği sınırlar içinde kadını eğitme' anlayışı, bu sınırı biraz aşmaya çabalayan programların TRT yönetimince bir bir yasaklanması açıkça tartışılmadı.

Ülkemizde çarpık kapitalist yapıdan kaynaklanan işsizliğin boyutlarını düşündüğümüzde, kadınların da çalışması önerisinin, tek başına ne denli yetersiz kaldığını görebiliriz. Gerçekten de, çalışan bir kadın sömürüden kurtulmuş değildir.

Bunun içinde yapılması gereken, kadın erkek arasında suni ayrımlar yaratarak, geçici çözümler önermek değil; her iki cinse de omuz omuza vererek sömürüden kurtulmaları için mücadele etmelerini önermektir.

19.20 YAŞAYAN ÜNLÜLER
Osman Kibar

Yaşayan ünlüler programında İzmir Belediyesi eski başkanı Osman Kibar tanıtılıyor. Programın konuğu Osman Kibar ile gazeteci Şemsi Kuseyri söyleşecek.

TV'de BUGÜN

17.00 HABERLER
17.05 AKŞAMA DOĞRU
18.00 HABERLER
18.05 SINAVA DOĞRU
18.50 LOLEK VE DOLEK
19.15 HAFTANIN ŞARKISI
19.20 YAŞAYAN ÜNLÜLER
19.50 UYKUDAN ÖNCE
20.00 HABERLER
20.40 SAZ ESERLERİ
20.45 REGAİP KANDİLİ
21.00 MEVLİD

BEKİR YILDIZ VE 'ALMAN EKMEĞİ'

Biliyorsunuz bu hafta ağırlıklı olarak işçilerimizin yabancı ülkelere göçünü işliyoruz. Bugün de bu konuyu anlatan birçok kitaptan birini tanıtmak istiyoruz: Bekir Yıldız'ın "Alman Ekmeği". Bu yapıtta 13 tane öykü-röportaj var. Aşağıda "Hitler'in Sığınağında bir Fadime" adlı öyküden bir bölüm yer alıyor.

Bekir Yıldız, bu tür öykü-röportajların yanısıra romanlar, uzun öyküler, oyunlar, çocuk masalları ve hikayeleri de yazmış. Konularını ise daha çok Urfa köylerinden, oradaki ağa elinde ezilen, yoksul halkın yaşantısından almış. Bunun yanısıra Alman Ekmeğin'nde olduğu gibi, Almanya'ya çalışmak için giden işçilerimizi anlatan yapıtları da var.

HİTLER'İN SIĞINAĞINDA BİR FADİME

(....) Film başlıyor.

Belgesel bir film bu. Yabancı işçilerin çocuklarıyla ilgili. Kamera Berlin'in kenar mahallelerinden birinde. Sağlam kalan talihsiz bir kaç evin ara boşluğunda çocuklar oturuyor. Sanki şu Türk, şu İspanyol, İtalyan. Yugoslav çocukları oturup işten dönecek büyüklerini bekliyebilsinler diye, bombalanmış bir kaç evin, ara boşluğu bu. Tamamen bombalanmış evlerin yüzü gülüyor oysa. Yeniden yapmış Almanlar çünkü, duvarsız kalan evlerini.

Kamera yaklaşıyor. İyice yaklaşıyor. yedi sekiz yaşlarında bir kız çocuğu düşüyor kameranın içine.

"Küçük, Almanca biliyor musun sen?"

Büzülüyor çocuk. Soru soran görünmüyor filmde.

"Korkma. Oturma izni vereceğiz ailene. söyle bakalım, Almanca biliyor musun?"
"Biliyorum amca."
"İsmin ne öyleyse?"
"Fadime."

Konuşmacı çıkaramıyor, Fadimenin ulusunu.

"İspanyol musun?"
"Bilemedin amca."
"Yunan?"
"Gene bilemedin."
"Türksün"

Ellerini çırpıyor çocuk. Seviniyor. Zıplıyor yerinde.

"Fadime Türk. Türk Fadimeyim ben."
"Nerde oturuyorsun?"
"Şurda," diye parmağıyla yıkık, dökük, duvarlı bir evi gösteriyor.

Fadime'nin yanına birileri yaklaşıyor. Yaşları Fadime'den büyük.

"Gösterme kız," diyorlar, Türkçe.

(............)

Fadime, evin dar merdivenlerinden bodruma doğru inmeye başlıyor. Ara sıra dönüp ardına da bakıyor. Bizim görmediğimiz ama kendisinin gördüğü kameraya yavaş yavaş ısınıyor Fadime. Loş bir boşlukta duruyor. Birkaç kapı var. Birisinin önünde bekliyor. Hitler'in, Berlin bombalanırken gizlendiği mahzene benziyor burası. Berlin düşmek üzere. Yüksek kumandayı, Dönitz ile Göring'e veriyor. Metresi Eva Braun ile katil yüzlü Göbels de yanında. Evleniyor Eva ile Hitler. Düğün hediyesi olarak küçük bir kutu veriyor Eva'ya. Kutuyu açıyor. Zehir var içinde. Braun içiyor. Tabanca sesi... Hitler'de öldürüyor kendisini. Fadime, belki de bu kapıyı açıyor.

"İşte burada oturuyoruz amca."
Kamera odaya giriyor. Televizyon kararıyor. Işığı açıyorFadime. Objektifin yüzü kızarıyor. Büyükçe bir oda. Bir köşesi mutfak. Öteki boşluklar yataklarla doldurulmuş. İki yatak arasında da bir sehpa var. Üzerinde çerçevelenmiş aile resimleri duruyor.

"Kaç kişi kalıyorsunuz burada?"
"Şu yatak babamla, anamın," diyor, Fadime.
"Şunda da ablamla ben yatıyorum."
"Nerde şimdi onlar?"
"Fabrikada amca."
"Ne zaman gelecekler?"
"Dışarıda hava kararınca amca."
"Ne yiyeceksin sen öğleye?"

Odanın mutfak bölümüne yürüyor Fadime. Masanın üzerinden bir naylon torba alıyor.

"İçinde ekmekle salam var," diyor. "Düdük çalınca yiyorum."
"Hangi düdük?"
"Fabrikamız var bizim. İlerde Düdük çalar, Fadime, yemeğini ye, diye."

(...........)

Acıyorum Fadime'ye. Kızmıyorum ama, böylesi yerleri ev diye kiraya vermiş Almanlar. Sanki memleketimizde daha mı iyi yerlerde oturuyor çoğunluk? Öz ananın sahip çıkmadığı çocuğa, ilgilenmiyor diye, üvey anasına kızmaya kimin hakkı var?

(..............)